

ГО «ЦЕНТР ЕКОЛОГІЧНИХ ІНІЦІАТИВ «ЕКОДІЯ»
а/с 32, Київ, 01133; ЄДПРОУ: 41210108
+380 44 357 7841; info@ecoaction.org.ua
вул. Євгена Коновальця, 36Е, Київ, 01133

15.06.2026 № 179

Міністерству економіки, довкілля та
сільського господарства
innabodak@me.gov.ua

Щодо надання зауважень та пропозицій до
проекту Закону України
«Про засади функціонування національної
системи торгівлі квотами на викиди
парникових газів»

Шановні панове!

15 травня 2026 року на веб-сайті Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства було [розміщено](#) повідомлення про оприлюднення проекту Закону України «Про засади функціонування національної системи торгівлі квотами на викиди парникових газів».

ГО «Екодія» надсилає Вам зауваження та пропозиції до проекту відповідного закону. Також зазначаємо, що ГО «Екодія» готова до подальшої співпраці з Міністерством у рамках роботи над текстом проекту цього нормативно-правового акта.

У разі виникнення будь-яких запитань просимо звертатися до фахівчині відділу клімату Анастасії Сидоренко електронною поштою da@ecoaction.org.ua або за номером телефону (099)605-11-06.

Додаток 1: Концептуальні зауваження до проекту Закону України «Про засади функціонування національної системи торгівлі квотами на викиди парникових газів» на 3 аркушах.

Додаток 2: Зауваження та пропозиції у формі порівняльної таблиці до проекту Закону України «Про засади функціонування національної системи торгівлі квотами на викиди парникових газів» на 37 аркушах.

З повагою
Керівниця відділу клімату

Василина БЕЛЬО

Сидоренко А.С., 0996051106

Концептуальні зауваження до проєкту Закону України «Про засади функціонування національної системи торгівлі квотами на викиди парникових газів»

1. Щодо взаємодії механізму сертифікатів декарбонізаційного зарахування та фінансової підтримки з Фонду модернізації

Законопроект передбачає можливість отримання учасниками системи сертифікатів декарбонізаційного зарахування щодо інвестиційних та інноваційних проєктів, які відповідають напрямам діяльності Фонду модернізації України (стаття 25 проєкту закону). Водночас грошовий еквівалент сертифіката визначається, виходячи з обсягу фінансової підтримки, яку оператор може отримати з Фонду модернізації для реалізації відповідного проєкту.

У зв'язку з цим потребує додаткового уточнення взаємодія механізму сертифікатів декарбонізаційного зарахування та механізмів фінансової підтримки за рахунок доходів НСТВ. Зокрема, із тексту законопроекту не є очевидним, чи може один і той самий інвестиційний або інноваційний проєкт одночасно бути підставою для отримання сертифіката декарбонізаційного зарахування та фінансуватися за рахунок коштів Фонду модернізації України. **Доцільно встановити пряму заборону на фінансування за рахунок коштів Фонду модернізації України проєктів, щодо яких уже видано сертифікат декарбонізаційного зарахування**, або інших запобіжників, що унеможливлуватимуть подвійне стимулювання одного й того самого заходу за рахунок різних механізмів підтримки в межах НСТВ.

2. Щодо механізму плати за заміщення

Законопроект передбачає можливість виконання зобов'язань оператора не лише шляхом придбання та подальшого скасування квот, а також використання сертифікатів декарбонізаційного зарахування (*проблемний аспект щодо яких зазначено у пункті вище*), а й шляхом здійснення плати за заміщення (частина 2 статті 22). Водночас запропонований підхід до визначення її розміру та відсутність достатніх кількісних обмежень щодо її використання **створюють ризик перетворення цього механізму з виняткового інструменту на повноцінну альтернативу участі в ринку квот**. Якщо розмір плати за заміщення буде близьким до ринкової вартості квот або нижчим за неї, оператори можуть надавати перевагу сплаті відповідного платежу замість придбання квот на аукціонах. Це призведе до зниження попиту на квоти, послаблення цінового сигналу НСТВ та зменшення стимулів до скорочення викидів парникових газів, що зрештою може поставити під сумнів ефективність НСТВ як ринкового механізму декарбонізації та досягнення цілей, заради яких така система запроваджується.

У зв'язку з цим **доцільно забезпечити, щоб плата за заміщення мала виключно резервний характер, застосовувалася у чітко визначених випадках та була суттєво дорожчою за ринкову вартість квот**. Крім того, **доцільно встановити граничну частку виконання зобов'язань за рахунок плати за заміщення, щоб зберегти ключову роль механізму торгівлі квотами**.

3. Щодо вимог до екологічної результативності проєктів, що фінансуються за рахунок доходів НСТВ

Законопроект передбачає широкий перелік напрямів використання доходів НСТВ, однак не встановлює загального принципу, відповідно до якого фінансування повинно надаватися виключно проєктам, що **забезпечують** (в контексті інвестиційних проєктів) **або мають потенціал забезпечити** (в контексті інноваційних проєктів) **абсолютне скорочення викидів**. На практиці це може призвести до спрямування коштів на заходи, які забезпечують покращення показників вуглецевої або енергетичної інтенсивності виробництва, однак без фактичного зменшення загального обсягу викидів парникових газів (тобто викиди на одиницю продукції можуть зменшуватися (відносно зменшення), в той час як загальний обсяг викидів парникових газів може зростати внаслідок збільшення обсягів виробництва). Водночас НСТВ має бути інструментом, спрямованим на досягнення абсолютного скорочення викидів, тому фінансування за рахунок її доходів доцільно орієнтувати на проєкти, що забезпечують реальне зменшення обсягів викидів парникових газів, а не лише підвищення ефективності виробничих процесів.

У зв'язку з цим доцільно передбачити на рівні цього Закону, що інвестиційні та інноваційні проєкти, які претендують на фінансування за рахунок доходів НСТВ, повинні забезпечувати абсолютне скорочення викидів парникових газів (тобто фактичне зменшення їх загального обсягу), з урахуванням технологічних особливостей та потенціалу декарбонізації відповідних видів діяльності.

4. Щодо формування цінового сигналу на першій фазі функціонування НСТВ

Потребує додаткового роз'яснення питання того, яким чином запропонована модель аукціонів забезпечуватиме формування ринкового цінового сигналу на першій фазі НСТВ. Законопроект передбачає встановлення мінімальної граничної ціни квоти на першій фазі функціонування НСТВ, використання плати за заміщення та сертифікатів декарбонізаційного зарахування, а також поетапне нарощування обсягу зобов'язань щодо подання квот для анулювання. У зв'язку з цим не є очевидним, яким чином на першій фазі формуватиметься ринкова ціна квот та чи створюватимуться достатні стимули для цінової конкуренції на аукціонах. Доцільно додатково пояснити, *які фактори, на думку розробників законопроекту, забезпечуватимуть формування ефективного цінового сигналу вже на початковому етапі функціонування НСТВ.*

5. Щодо траєкторії поступового наближення НСТВ до архітектури EU ETS

Потребує додаткового обґрунтування та деталізації траєкторія поступового наближення НСТВ до архітектури EU ETS. Законопроект передбачає низку механізмів, які відсутні в EU ETS або суттєво відрізняються від її поточної конструкції, зокрема сертифікати декарбонізаційного зарахування, плату за заміщення, цінові коридори. Водночас із тексту законопроекту не є зрозумілим, на якому етапі та за якою логікою здійснюватиметься поступова відмова від таких механізмів і перехід до моделі, сумісної з EU ETS.

Окремого уточнення потребує майбутній режим безкоштовного розподілу квот на третій фазі НСТВ. Враховуючи поступове згортання безкоштовного розподілу квот у Європейському Союзі та його поетапну заміну іншими механізмами підтримки декарбонізації, доцільно пояснити, яким чином запропоновані положення узгоджуються із довгостроковою метою наближення української НСТВ до EU ETS та майбутнього лінування систем.

Зауваження та пропозиції до проєкту Закону України «Про засади функціонування національної системи торгівлі квотами на викиди парникових газів»

	Текст законопроєкту	Пропозиції та поправки до проєкту	Обґрунтування необхідності внесення змін
1.	Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади функціонування національної системи торгівлі квотами на викиди парникових газів в Україні (далі – НСТВ) з метою сприяння скороченню викидів парникових газів в економічно ефективний та вигідний спосіб, переходу до сталої низьковуглецевої економіки, досягнення кліматичних цілей України та виконання міжнародних зобов'язань України.	Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади функціонування національної системи торгівлі квотами на викиди парникових газів в Україні (далі – НСТВ) з метою сприяння скороченню викидів парникових газів в економічно ефективний та вигідний доцільний спосіб, переходу до сталої низьковуглецевої економіки, досягнення кліматичних цілей України та виконання міжнародних зобов'язань України.	Чинна редакція містить формулювання щодо «економічно ефективного та вигідного способу», однак термін «вигідний» є оціночним та не має достатньої правової визначеності. Натомість пропонується замінити слово «вигідний» на «доцільний» , що відповідатиме Директиві 2003/87/ЄС: “... in order to promote reductions of greenhouse gas emissions in a cost-effective and economically efficient manner”.
2.	Стаття 1. Предмет регулювання 1. НСТВ спрямована на поступове підвищення рівня скорочення викидів парникових газів, необхідного для виконання: <i>Положення відсутнє</i> 1) національно визначеного внеску України до Паризької угоди; 2) національних цілей, визначених у Довгостроковій стратегії низьковуглецевого розвитку України.	Стаття 1. Предмет регулювання 1. НСТВ спрямована на поступове підвищення рівня скорочення викидів парникових газів, необхідного для виконання: 1) цілі досягнення кліматичної нейтральності України до 2050 року відповідно до Закону України «Про основні засади державної кліматичної політики». 2) національно визначеного внеску України до Паризької угоди; 3) національних цілей, визначених у Довгостроковій стратегії низьковуглецевого розвитку України.	Запропоновані зміни спрямовані на узгодження положень законопроєкту із базовими цілями державної кліматичної політики України. Закон України «Про основні засади державної кліматичної політики» закріплює ціль досягнення кліматичної нейтральності України до 2050 року , а тому НСТВ як один із ключових інструментів декарбонізації економіки має прямо спрямовуватися на досягнення цієї цілі. Включення відповідного положення спрямоване на забезпечення системності кліматичного законодавства та чіткіше закріплення ролі НСТВ як інструменту довгострокового скорочення викидів парникових газів відповідно до стратегічних кліматичних цілей України.

3.	Стаття 2. Визначення термінів У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ... 2) анулювання квоти – внесення адміністратором НСТВ до реєстру НСТВ запису про припинення дії квоти, унаслідок чого така квота вилучається з обігу і в подальшому не може бути використана для виконання зобов’язання оператора з подання квот для анулювання;	Стаття 2. Визначення термінів У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ... 2) анулювання скасування квоти – внесення адміністратором НСТВ до реєстру НСТВ запису про припинення дії квоти, унаслідок чого така квота вилучається з обігу і в подальшому не може бути використана для виконання зобов’язання оператора з подання квот для анулювання повторно;	Запропоновані зміни спрямовані на забезпечення більшої термінологічної узгодженості законопроекту з Директивою 2003/87/ЄС про встановлення системи торгівлі квотами на викиди парникових газів у межах Союзу та внесення змін до Директиви Ради 96/61/ЄС. У тексті <u>офіційного перекладу</u> Директиви 2003/87/ЄС використовується термін “скасування квот”, а також розмежовуються повернення квот оператором (<i>surrender of allowances</i>) та подальше скасування таких квот (<i>cancellation of allowances</i>). Відповідно, пропонується у тексті законопроекту слова «анулювання квоти» у всіх відмінках замінити словами «скасування квоти» у відповідних відмінках.
4.	Стаття 2. Визначення термінів У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ... б) викиди – надходження в атмосферне повітря парникових газів з установки, з повітряного судна або із морського судна що виконує діяльність, наведену в додатку 1 до цього Закону;	Стаття 2. Визначення термінів У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ... б) викиди – надходження вивільнення в атмосферне повітря парникових газів з установки, з повітряного судна або із морського судна що виконує діяльність, наведену в додатку 1 до цього Закону; із джерел, які розташовані в установці, а також вивільнення парникових газів повітряним або морським судном у процесі здійснення видів діяльності, перелічених у додатку 1 до цього Закону.	Запропоновані зміни спрямовані на наближення визначення терміна «викиди» до термінологічного підходу Директиви 2003/87/ЄС (в офіційному перекладі). Визначення, вказане в проекті, не повною мірою відображає зв’язок між викидами та джерелами викидів у межах установки, а також містить недостатньо чітку конструкцію щодо повітряних та морських суден. Запропоновані зміни спрямовані на чіткіше визначення джерела виникнення викидів, узгодження термінології з Директивою, а також усунення неоднозначності у тлумаченні цього положення.
5.	Стаття 2. Визначення термінів У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ...	Стаття 2. Визначення термінів У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ...	Запропоновані зміни спрямовані на узгодження визначення дозволу на викиди парникових газів із підходом Директиви 2003/87/ЄС. Наявна редакція визначає такий дозвіл як право на провадження відповідних видів діяльності, тоді як у межах системи торгівлі квотами дозвіл

	9) дозвіл на викиди парникових газів – дозвіл, виданий компетентним органом, що надає право провадити види діяльності, визначені додатком 1 до цього Закону, що призводить до викидів парникових газів, перелічених у додатку 2 до цього Закону, з усієї або частини установки;	9) дозвіл на викиди парникових газів – дозвіл, виданий компетентним органом, що надає право провадити види діяльності, визначені додатком 1 до цього Закону, що призводить до викидів парникових газів, перелічених у додатку 2 до цього Закону, з усієї або частини установки; на здійснення викидів парникових газів з усієї установки або її частини у зв'язку із провадженням видів діяльності, визначених у додатку 2 до цього Закону.	<i>стосується саме права на здійснення викидів парникових газів у процесі провадження відповідної діяльності.</i> Таким чином, запропонована редакція спрямована на чіткіше розмежування права на здійснення господарської діяльності та права на здійснення викидів парникових газів у межах НСТВ.
6.	Стаття 2. Визначення термінів У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ... 10) друга фаза НСТВ – наступний після першої фази НСТВ період дії НСТВ, який починає діяти з дня, наступного за днем завершення дії першої фази НСТВ та триває до моменту, коли ціна квоти, випущеної в рамках НСТВ, досягне рівня ціни квоти, випущеної в рамках системи торгівлі квотами на викиди парникових газів, створеної та функціонуючої відповідно до Директиви 2003/87/ЄС Європейського парламенту та Ради від 13 жовтня 2003 року про створення системи торгівлі квотами на викиди парникових газів у Європейському Союзі та внесення змін до Директиви Ради 96/61/ЄС (далі – Директива 2003/87/ЄС), в якому компетентним органом встановлюється сукупне обмеження на викиди парникових газів для НСТВ, право на придбання квот надається іншим, крім операторів, учасникам ринку квот, а також встановлюються інші умови функціонування НСТВ;	Стаття 2. Визначення термінів У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ... 10) друга фаза НСТВ – наступний після першої фази НСТВ період дії НСТВ, який починає діяти з дня, наступного за днем завершення дії першої фази НСТВ та триває до моменту, коли середньозважена ціна квоти, випущеної в рамках НСТВ, протягом щонайменше 3 послідовних календарних місяців становитиме не менше ніж 95% досягнення ціни квоти за той самий період, випущеної в рамках системи торгівлі квотами на викиди парникових газів, створеної та функціонуючої відповідно до Директиви 2003/87/ЄС Європейського парламенту та Ради від 13 жовтня 2003 року про створення системи торгівлі квотами на викиди парникових газів у Європейському Союзі та внесення змін до Директиви Ради 96/61/ЄС (далі – Директива 2003/87/ЄС). У рамках цього періоду в якому компетентним органом встановлюється сукупне обмеження на викиди парникових газів для НСТВ, право на придбання квот надається іншим, крім операторів, учасникам ринку квот, а також встановлюються інші умови функціонування НСТВ;	Запропонована редакція спрямована на підвищення правової визначеності механізму переходу між другою та третьою фазами НСТВ. У наявній редакції законопроекту завершення другої фази НСТВ прив'язується до моменту досягнення ціною квоти НСТВ рівня ціни квоти EU EUTS без визначення методики розрахунку такої ціни, періоду порівняння та критеріїв підтвердження її досягнення, що може створити правову невизначеність щодо моменту завершення другої фази та ускладнити прогнозування розвитку системи для її учасників. Крім того, запропонований у законопроекті критерій залежить від зовнішніх ринкових факторів, які не перебувають під контролем України та можуть суттєво впливати на тривалість другої фази НСТВ. Відсутність чітких і вимірюваних критеріїв переходу створює ризик необґрунтованого затягування завершення другої фази. Таким чином, запропонована редакція встановлює об'єктивний та перевірюваний критерій оцінки досягнення необхідного цінового рівня використання річних цінових показників за визначений період.

7.	Стаття 2. Визначення термінів У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ... 12) заявка – електронний документ, що висловлює пропозицію (оферту) учасника ринку квот придбати або продати квоту на аукціоні, який подається (надсилається) учасником ринку квот до аукціонної платформи у встановленому порядку;	Стаття 2. Визначення термінів У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ... 12) заявка – електронний документ, що висловлює пропозицію (оферту) учасника ринку квот містить намір учасника ринку квот придбати або продати квоту на аукціоні, який подається (надсилається) учасником ринку квот до аукціонної платформи у встановленому порядку;	Запропоновані зміни спрямовані на уточнення правової природи заявки в межах функціонування НСТВ. Чинна редакція використовує термін «оферта», який має спеціальне значення у цивільному праві (<i>пропозиція укласти договір</i>) та може створювати неоднозначність щодо правової природи заявки в межах аукціонних процедур НСТВ. Крім того, формулювання «...документ, що висловлює пропозицію...» є стилістично та юридико-технічно некоректним, оскільки пропозиція формується та подається учасником ринку квот, а не самим документом.
8.	Стаття 2. Визначення термінів У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ... 13) інсайдерська інформація – інформація точного характеру, яка не була оприлюднена, що стосується прямо чи опосередковано ринку квот, і яка у випадку її оприлюднення здійснювала би значний вплив на ціну квот;	Стаття 2. Визначення термінів У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ... 13) інсайдерська інформація – неоприлюднена інформація точного характеру, яка не була оприлюднена, що стосується яка стосується прямо чи опосередковано ринку квот, і яка у випадку її оприлюднення здійснювала би значний вплив на ціну квот;	Запропоновані зміни спрямовані на уточнення юридико-технічної конструкції визначення інсайдерської інформації. Запропоновані зміни також спрямовані на вдосконалення юридико-технічної та стилістичної конструкції положення, усунення надмірно ускладнених формулювань і підвищення загальної чіткості визначення.
9.	Стаття 2. Визначення термінів У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ... 21) контрольні показники – стандартизовані орієнтовні величини (benchmarks), які визначають прогнозний рівень викидів парникових газів або енергоефективності для окремих продуктів, секторів чи підсекторів;	Стаття 2. Визначення термінів У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ... 21) контрольні показники (benchmarks) – стандартизовані орієнтовні величини (benchmarks) показники рівня які визначають прогнозний рівень викидів парникових газів або енергоефективності для окремих продуктів, секторів чи	Термін «контрольні показники (benchmarks)» у рамках СТВ ЄС використовуються як нормативно визначений показник, тому використання у визначенні слів «орієнтовні величини» та «прогнозний рівень викидів» може створювати хибне враження про оціночний чи необов’язковий характер таких показників. Натомість benchmarks є стандартизованими показниками, що визначаються відповідно до встановленої методології та мають

		підсекторів, що встановлюються на основі показників діяльності найбільш ефективних установок;	безпосередні регуляторні наслідки для учасників системи. Крім того, ці показники не є прогнозом майбутніх викидів, а базуються на визначених показниках ефективності (зокрема, відповідно до ч. 2 статті 10а Директиви 2003/87/ЄС, при визначенні принципів встановлення бенчмарків відправною точкою мав бути середній показник діяльності 10% найбільш ефективних установок у відповідному секторі або підсекторі в ЄС).
10.	Стаття 2. Визначення термінів У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ... 31) перша фаза НСТВ – початковий період дії НСТВ, який триває з дати набрання чинності цим Законом та завершується не раніше ніж через три роки з дати припинення або скасування воєнного стану в Україні, протягом якого не встановлюється сукупне обмеження на викиди парникових газів для НСТВ, оператори здійснюють придбання квот, розміщених адміністратором НСТВ на аукціонах, в кількості, що визначається на основі верифікованих викидів за рік, що передує розрахунковому року, відповідно до поданого звіту оператора. Рішення про початок функціонування другої фази НСТВ приймається розпорядженням Кабінету Міністрів України на підставі аналітичних та довідкових матеріалів, підготовлених Науково-експертною радою з питань зміни клімату та збереження озонного шару згідно із статтею 66 цього Закону; ...	Стаття 2. Визначення термінів У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ... 31) перша фаза НСТВ – початковий період дії НСТВ, який триває з дати набрання чинності цим Законом та завершується не раніше ніж через два роки після набрання початку першої фази НСТВ, але не пізніше ніж через три два роки з дати припинення або скасування воєнного стану в Україні, протягом якого не встановлюється сукупне обмеження на викиди парникових газів для НСТВ, оператори здійснюють придбання квот, розміщених адміністратором НСТВ на аукціонах, в кількості, що визначається на основі верифікованих викидів за рік, що передує розрахунковому року, відповідно до поданого звіту оператора. Рішення про початок функціонування другої фази НСТВ приймається розпорядженням Кабінету Міністрів України на підставі аналітичних та довідкових матеріалів, підготовлених Науково-експертною радою з питань зміни клімату та збереження озонного шару згідно із статтею 66 цього Закону; ...	Пропонується скоротити максимальну тривалість першої фази НСТВ з трьох до двох років після припинення або скасування воєнного стану в Україні. Перша фаза має підготовчий характер та покликана забезпечити адаптацію учасників ринку до функціонування системи, налагодження адміністративних процедур та накопичення практичного досвіду застосування НСТВ. Водночас надмірне затягування початкової фази може відтермінувати впровадження ключових елементів системи, зокрема сукупного обмеження викидів та повноцінного цінового сигналу для декарбонізації. З огляду на це, а також враховуючи те, що перша фаза НСТВ розпочинатиме функціонування під час дії воєнного стану та продовжуватиме діяти після його припинення або скасування, учасники матимуть достатній період для адаптації до функціонування системи та підготовки до наступної фази НСТВ.
11.	Стаття 2. Визначення термінів	Стаття 2. Визначення термінів	

	У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ... 40) сертифікат декарбонізаційного зарахування – електронний документ, що видається в установленому цим Законом порядку оператору, який реалізує інвестиційний або інноваційний проект, що відповідає критеріям, встановленим для інвестиційних та інноваційних проєктів, яким може надаватися фінансова підтримка за рахунок доходів НСТВ, та підтверджує право оператора на зменшення зобов'язань оператора з подання квот для анулювання на першій та другій фазі НСТВ, з урахуванням вартості інвестицій, що вкладені оператором у реалізацію інвестиційного або інноваційного проєкту, зазначеної у такому сертифікаті;	У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: ... 40) сертифікат декарбонізаційного зарахування – електронний документ, що видається в установленому цим Законом порядку оператору, який реалізує інвестиційний або інноваційний проект, що відповідає критеріям, встановленим для інвестиційних та інноваційних проєктів, яким може надаватися фінансова підтримка за рахунок доходів НСТВ, та підтверджує право оператора на зменшення зобов'язань оператора з подання квот для анулювання на першій та другій фазі НСТВ, з урахуванням вартості інвестицій, що вкладені оператором у реалізацію інвестиційного або інноваційного проєкту, зазначеної у такому сертифікаті;	Доцільно переглянути визначення сертифіката декарбонізаційного зарахування та пов'язані положення законопроекту, щоб уникнути неоднозначного тлумачення щодо можливості одночасного застосування сертифіката та механізму фінансової підтримки з Фонду модернізації до одного й того самого проєкту.
12.	Стаття 3. Сфера дії Закону ... 3. НСТВ поширюється на викиди парникових газів, що утворюються під час здійснення повітряних перевезень в межах України, а також під час виконання рейсів, які починаються або завершуються в аеропортах України, за винятком рейсів до та з аеропортів держав-членів Європейського Союзу, з метою уникнення подвійного регулювання.	Стаття 3. Сфера дії Закону ... 3. НСТВ поширюється на викиди парникових газів, що утворюються під час здійснення повітряних перевезень в межах України, а також під час виконання рейсів, які починаються або завершуються в аеропортах України, за винятком рейсів до та з аеропортів держав-членів Європейського Союзу, з метою уникнення подвійного регулювання.	Формулювання «з метою уникнення подвійного регулювання» потребує уточнення, оскільки саме по собі паралельне застосування декількох механізмів регулювання викидів парникових газів не суперечить сучасним підходам ЄС у сфері кліматичної політики. Зокрема, у межах ЄС одночасно функціонують та взаємодіють різні інструменти, наприклад, СТВ ЄС та механізми міжнародного регулювання авіаційних викидів (<u>CORSIA</u>). Крім того, потребує додаткового обґрунтування виключення рейсів до та з аеропортів держав-членів ЄС, оскільки не є очевидним, що всі рейси між Україною та державами-членами ЄС підпадатимуть під однаковий режим регулювання в межах ЄС. Відтак саме по собі посилення на

	4. Дія цієї статті також поширюється на польоти, що виконуються українськими авіаційними операторами в межах інших держав. 5. НСТВ охоплює викиди парникових газів, визначені у додатку 2 до цього Закону, від великих морських суден, що здійснюють комерційні операції в портах України, а також під час заходів у порти України чи виходу з них.	5. НСТВ охоплює викиди парникових газів, визначені у додатку 2 до цього Закону, від великих морських суден валовою місткістю 5 000 і більше, що здійснюють комерційні операції в портах України, а також під час заходів у порти України чи виходу з них.	необхідність уникнення подвійного регулювання не дозволяє належним чином оцінити обґрунтованість запропонованого виключення. <i>Потребує додаткового обґрунтування поширення дії НСТВ на польоти, що виконуються українськими авіаційними операторами в межах інших держав</i> (зокрема, з урахуванням того, що підхід Підхід Директиви 2003/87/ЄС щодо регулювання авіаційної діяльності ґрунтується переважно на територіальному критерії здійснення рейсів, а не на належності авіаційного оператора до певної держави (див. <u>Додаток 1 до Директиви - " Flights which depart from or arrive in an aerodrome situated in the territory of a Member State to which the Treaty applies "</u>)). Чинна редакція містить недостатньо визначене формулювання щодо «великих морських суден», не встановлюючи чітких критеріїв віднесення суден до сфери дії НСТВ. Запропоновані зміни спрямовані на підвищення правової визначеності та узгодження із підходом ЄС до регулювання викидів у морському секторі, відповідно до якого застосування СТВ поширюється на морські судна валовою місткістю 5 000 і більше - відповідно до Регламенту 2015/757 від 29 квітня 2015 року про моніторинг, звітність та верифікацію викидів діоксиду вуглецю морським транспортом (частина 1 статті 2 Регламенту).
13.	Стаття 4. Принципи регулювання НСТВ 1. Основними принципами регулювання НСТВ є:	Стаття 4. Принципи регулювання НСТВ 1. Основними принципами регулювання НСТВ є:	

... 3) уникнення подвійного оподаткування за викиди двоокису вуглецю для операторів, які провадять види діяльності, визначені додатком 1 до цього Закону, на об'єм викидів парникових газів, перелічених у додатку 2 до цього Закону; ... 5) гармонізація та узгодження з міжнародними стандартами та угодами, зокрема Паризькою угодою, з метою забезпечення ефективної участі України в глобальних зусиллях зі скорочення викидів парникових газів; 6) охоплення всіх ключових секторів економіки та газів, що здійснюють значний вплив на концентрацію парникових газів в атмосферному повітрі, для забезпечення комплексного підходу до скорочення викидів парникових газів; 7) розподіл витрат та вигод від НСТВ між усіма учасниками, з урахуванням потреби уникнення непропорційного навантаження на окремі групи; ...	... 3) уникнення подвійного оподаткування за викиди недопущення подвійного фінансового навантаження на один і той самий обсяг викидів парникових газів, двоокису вуглецю для операторів, які провадять види діяльності, визначені додатком 1 до цього Закону, на об'єм викидів парникових газів, перелічених у додатку 2 до цього Закону, для операторів, які провадять види діяльності, визначені додатком 1 до цього Закону; ... 5) гармонізація та узгодження з міжнародними стандартами та угодами, зокрема Паризькою угодою, її ціллю щодо утримання підвищення середньої глобальної температури до 1,5°C з метою забезпечення ефективної участі України в глобальних зусиллях зі скорочення викидів парникових газів; 6) поетапне охоплення всіх ключових секторів економіки та газів, що здійснюють значний вплив на концентрацію парникових газів в атмосферному повітрі, для забезпечення комплексного підходу до скорочення викидів парникових газів; 7) розподіл витрат та вигод від НСТВ між усіма учасниками з урахуванням процесу справедливої трансформації вуглецевоємних та моноіндустріальних громад та потреби уникнення непропорційного навантаження на окремі групи негативного впливу на працівників та регіони, які зазнають найбільшого впливу внаслідок декарбонізації; ...	Оскільки СТВ не є податковим інструментом, використання терміна “подвійне оподаткування” видається юридично неточним. Пропонується посилити акцент на основній кліматичній меті - утримання підвищення середньої глобальної температури до 1,5°C. Включення слова «поетапне» спрямоване на точніше відображення механізму розширення сфери охоплення НСТВ та уникнення хибного враження про необхідність одночасного охоплення всіх секторів економіки та парникових газів. Запропонована зміна спрямована на конкретизацію змісту принципу. У чинній редакції положення має надто загальний характер та не дозволяє однозначно визначити, про які саме групи учасників йдеться та які інтереси підлягають врахуванню. Водночас функціонування НСТВ неминуче передбачає виникнення додаткових витрат для окремих секторів економіки, що є складовою цінового сигналу, необхідного для досягнення
--	--	--

			кліматичних цілей системи. У зв'язку з цим пропонується орієнтувати відповідний принцип на забезпечення справедливої трансформації вуглецевоємних та моноіндустріальних громад та запобігання непропорційному негативному впливу насамперед на працівників та регіони, які можуть зазнати найбільшого впливу внаслідок декарбонізації. Таке формулювання узгоджується з <u>Державною цільовою програмою справедливої трансформації вугільних регіонів України на період до 2030 року, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 18 червня 2025 року № 711.</u>
14.	Стаття 5. Державна політика в сфері функціонування НСТВ 1. Державна політика в галузі НСТВ спрямована на: ... 7) сприяння залученню інвестицій суб'єктами господарювання, які здійснюють види діяльності, перелічені в додатку 1 до цього Закону; ...	Стаття 5. Державна політика в сфері функціонування НСТВ 1. Державна політика в галузі НСТВ спрямована на: ... 7) сприяння залученню інвестицій суб'єктами господарювання, які здійснюють види діяльності, перелічені в додатку 1 до цього Закону, для реалізації заходів із декарбонізації, абсолютного скорочення викидів парникових газів та впровадження низьковуглецевих технологій; ...	Положення наразі не конкретизує цільове спрямування інвестицій, залучення яких має стимулюватися. Відповідно, запропоновані зміни дозволяють чіткіше пов'язати залучення інвестицій із досягненням цілей декарбонізації та скорочення викидів парникових газів, а не із залученням інвестицій як таких.
15.	Стаття 13. Загальні положення про дозвіл на викиди парникових газів ... 5. За видачу дозволу на викиди парникових газів (або внесення змін до нього) справляється плата у розмірі 5 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, встановлених законом про Державний бюджет України на 1 січня календарного року, в якому відповідна заява про отримання дозволу на викиди парникових газів (внесення змін до		Доцільно додатково оцінити обґрунтованість встановлення однакового розміру плати як за видачу дозволу на викиди парникових газів, так і за внесення змін до нього. Залежно від характеру та обсягу змін, адміністративне навантаження на компетентний орган може суттєво відрізнятись. Зокрема, окремі зміни можуть мати виключно технічний або редакційний характер та не потребувати такого ж обсягу аналізу та перевірок, як первинна видача дозволу або внесення істотних змін до нього.

	нього) була подана до компетентного органу. Кошти за видачу дозволу на викиди парникових газів (внесення змін до нього) зараховуються до державного бюджету. ... 5) зобов'язання оператора подавати квоти для анулювання квоти згідно із цим Законом. 	... 5) зобов'язання оператора подавати квоти щодо подання квот для анулювання квоти скасування згідно із цим Законом. 	<i>Тому пропонується розглянути можливість диференціації підходів до справляння плати залежно від характеру змін, що вносяться до дозволу.</i> Запропоновані зміни спрямовані на уточнення та удосконалення юридико-технічного формулювання положень статті. Обґрунтування використання терміну «скасування» наведене у п. 3 цього Додатка.
16.	Стаття 15. Умови видачі дозволу на викиди парникових газів 1. Компетентний орган видає дозвіл на викиди парникових газів (вносить зміни до нього) від усієї установки (її частини) або кількох установок, які розташовані в межах одного промислового майданчика та експлуатуються одним оператором установки, за умови якщо оператор установки відповідає вимогам цього Закону та Закону України "Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів". ... 6. Компетентний орган анулює дозвіл на викиди парникових газів за наявності принаймні однієї з таких підстав: ... 2) виявлення будь-яких змін у поданих для оформлення дозволу на викиди парникових газів документах, про які не було повідомлено Компетентний орган впродовж 10 робочих днів з дати настання таких змін; ...	Стаття 15. Умови видачі дозволу на викиди парникових газів 1. Компетентний орган видає дозвіл на викиди парникових газів (вносить зміни до нього) від для усієї установки (її частини) або кількох установок, які розташовані в межах одного промислового майданчика та експлуатуються одним оператором установки, за умови якщо оператор установки відповідає вимогам цього Закону та Закону України "Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів". ... 6. Компетентний орган анулює дозвіл на викиди парникових газів за наявності принаймні однієї з таких підстав: ... 2) виявлення будь-яких суттєвих змін у поданих для оформлення дозволу на викиди парникових газів документах, що можуть, зокрема, вплинути на обсяг викидів та про які не було повідомлено Компетентний орган впродовж 10 робочих днів з дати настання таких змін; ...	Запропонована зміна стосується виправлення лексичної помилки. Формулювання “будь-які зміни” видається надмірно широким та може охоплювати зміни, які не мають значення для регулювання викидів парникових газів. Запропонована редакція обмежує сферу дії норми суттєвими змінами, які, зокрема, можуть вплинути на обсяг викидів парникових газів, забезпечуючи більшу правову визначеність та

	9. Рішення про анулювання або відмову у видачі (внесення змін до) дозволу на викиди парникових газів може бути оскаржено в судовому порядку. Оскарження рішень компетентного органу про анулювання або відмову у видачі (внесення змін до) дозволу на викиди парникових газів не зупиняє виконання таких рішень компетентного органу. Забезпечення позову шляхом зупинення дії рішень компетентного органу про анулювання або відмову у видачі (внесення змін до) дозволу на викиди парникових газів, а також встановлення для компетентного органу, його посадових та службових осіб заборони або обов'язку вчиняти певні дії, обов'язку утримуватися від вчинення певних дій, не допускаються.		пропорційність регулювання. <i>Потребує додаткового обґрунтування доцільність такого обмеження можливостей забезпечення позову у спорах, що пов'язані із видачею, внесенням змін або анулюванням дозволів на викиди парникових газів. Доцільно додатково оцінити пропорційність запропонованих обмежень з огляду на необхідність забезпечення ефективного судового захисту прав та законних інтересів учасників правовідносин.</i>
17.	Стаття 18. Кількість квот, які випускаються на першій та другій фазі НСТВ ... 2. Щорічне скорочення загальної кількості квот здійснюється з урахуванням національних цілей скорочення викидів парникових газів та міжнародних зобов'язань України, відповідно до порядку, затвердженого компетентним органом. ... 4. Кількість квот, що випускається у зв'язку з включенням нових парникових газів чи нових типів джерел викидів, використовується виключно для фінансування заходів зі зменшення викидів парникових	Стаття 18. Кількість квот, які випускаються на першій та другій фазі НСТВ ... 2. Щорічне скорочення загальної кількості квот здійснюється з метою реалізації цілі досягнення кліматичної нейтральності до 2050 року та інших урахуванням національних цілей скорочення викидів парникових газів та міжнародних зобов'язань України, відповідно до порядку, затвердженого компетентним органом. ... 4. Кількість Доходи від продажу квот, що випускається випущених у зв'язку з включенням нових парникових газів чи нових типів джерел викидів, використовуються виключно для фінансування заходів зі зменшення	Запропонована зміна уточнює зв'язок між щорічним скороченням загальної кількості квот та кліматичними цілями України; <i>оскільки обсяг квот визначає екологічну результативність НСТВ, механізм їх скорочення має бути безпосередньо спрямований на реалізацію національних та міжнародних кліматичних зобов'язань, а не лише враховувати їх при прийнятті відповідних рішень.</i> Запропонована зміна спрямована на уточнення механізму фінансування. <i>Квоти самі по собі не є фінансовим ресурсом та не можуть використовуватися для фінансування</i>

	газів та інноваційних проєктів відповідно до порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України. 5. Адміністратор НСТВ щороку оприлюднює загальну кількість квот на викиди, що має бути випущена наступного року, не пізніше 1 вересня року, що передує року випуску квот.	викидів парникових газів та інноваційних проєктів відповідно до порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України.	<i>заходів. Джерелом фінансування є кошти, отримані від їх продажу.</i> Відповідно, запропонована редакція точніше відображає економічну та правову природу цього механізму. Для цілей ч. 5 статті 18 <i>потребує уточнення співвідношення цієї норми з положеннями <u>Закону України “Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів”</u>, оскільки може мати місце часова неузгодженість.</i> Якщо кількість квот у розрахунковому році визначається на основі верифікованих викидів за рік, що передує розрахунковому року, то станом на 1 вересня року, що передує року випуску квот, такі верифіковані дані ще не можуть бути наявними, оскільки звіт оператора подається до 31 березня року, наступного за звітним періодом (ч. 6 статті 10 Закону).
18.	Стаття 20. Квоти для операторів повітряних суден на третій фазі НСТВ ... 5. Порядок розрахунку і перегляду загальної кількості квот, що підлягають розподілу між операторами повітряних суден, визначення частки квот для безкоштовного розподілу та для придбання на аукціонах операторами повітряних суден, та порядок розрахунку середнього значення викидів від авіаційної діяльності, затверджується компетентним органом. ... 8. Адміністратор НСТВ щороку проводить оцінку застосування покриття цінової різниці між вартістю викопного палива та відповідних допустимих видів невикопного палива та подає результати оцінки на розгляд компетентного органу.	Стаття 20. Квоти для операторів повітряних суден на третій фазі НСТВ ... 8. Адміністратор НСТВ щороку проводить оцінку застосування покриття цінової різниці між вартістю викопного палива та відповідних допустимих видів невикопного палива та подає результати оцінки на розгляд компетентного органу. За результатами	Рекомендується уточнити, <i>за який період розраховуватиметься середнє значення викидів від авіаційної діяльності</i> для цілей ч. 5 статті 20. <i>Пропонується виключити ч. 8 статті 20.</i> Положення передбачає можливість додаткового безкоштовного розподілу квот операторам повітряних суден з метою покриття цінової різниці між викопним та невикопним паливом. Водночас із законопроекту не є зрозумілим, чому

	компетентного органу. За результатами оцінки адміністратор НСТВ, за погодженням із компетентним органом, може прийняти рішення про обмежений за обсягом і строком додатковий розподіл безкоштовних квот операторам повітряних суден з метою подальшого стимулювання використання невикопного палива.	оцінки адміністратор НСТВ, за погодженням із компетентним органом, може прийняти рішення про обмежений за обсягом і строком додатковий розподіл безкоштовних квот операторам повітряних суден з метою подальшого стимулювання використання невикопного палива.	підтримка використання невикопного палива має здійснюватися саме через механізм додаткового безкоштовного розподілу квот, а не через інші інструменти фінансової підтримки. Запровадження додаткового безкоштовного розподілу квот зменшує дефіцит квот у системі та може послаблювати ціновий сигнал НСТВ.
19.	Стаття 21. Сукупне обмеження на викиди парникових газів для НСТВ ... 5. Сукупне обмеження на викиди щорічно зменшується на коефіцієнт лінійного скорочення, встановлений компетентним органом з урахуванням траєкторії скорочення викидів відповідно до національно визначеного внеску України до Паризької угоди. 6. Коефіцієнт лінійного скорочення щорічно переглядається компетентним органом з урахуванням даних моніторингу та звітності щодо парникових газів. Порядок встановлення та перегляду коефіцієнту лінійного скорочення затверджується компетентним органом. 7. Якщо різниця між встановленим сукупним обмеженням на викиди та загальним обсягом підтверджених за відповідний рік викидів, які були повідомлені операторами відповідно до поданих звітів про викиди,	Стаття 21. Сукупне обмеження на викиди парникових газів для НСТВ 5. Сукупне обмеження на викиди щорічно зменшується на коефіцієнт лінійного скорочення, встановлений компетентним органом з урахуванням відповідно до траєкторії скорочення викидів, відповідно до встановленої національно визначеного внеску України до Паризької угоди. 6. Коефіцієнт лінійного скорочення може переглядатися щорічно переглядається компетентним органом з урахуванням даних моніторингу та звітності щодо парникових газів, але не частіше ніж раз на рік та лише у разі, якщо такі дані свідчать про необхідність коригування траєкторії скорочення викидів для досягнення цілей національно визначеного внеску України до Паризької угоди та загальної цілі досягнення кліматичної нейтральності Україною до 2050 року. Порядок встановлення та перегляду коефіцієнту лінійного скорочення затверджується компетентним органом. 7. Якщо різниця між встановленим сукупним обмеженням на викиди та загальним обсягом підтверджених за відповідний рік викидів, які були повідомлені операторами відповідно до поданих звітів про викиди, зазначених	Запропонована редакція забезпечує більш прямий зв'язок між коефіцієнтом лінійного скорочення та цілями ННВ, а також покликана зменшити ризик встановлення коефіцієнта, який не забезпечуватиме досягнення визначеної траєкторії скорочення викидів. Запропонована зміна спрямована на уточнення підстав для перегляду коефіцієнта лінійного скорочення. Самі по собі дані моніторингу та звітності щодо викидів парникових газів не визначають необхідність зміни коефіцієнта. Доцільно встановити, що його перегляд здійснюється з метою коригування траєкторії скорочення викидів та забезпечення досягнення як цілей ННВ, так і загальної цілі досягнення кліматичної нейтральності до 2050 року, щоб пов'язати відповідне рішення з оцінкою достатності темпів скорочення викидів для досягнення визначених кліматичних цілей. Запропонована зміна спрямована на забезпечення передбачуваного сигналу для учасників ринку. Чинна редакція допускає можливість збільшення сукупного обмеження на викиди у

	зазначених у частині другій статті 53 цього Закону, перевищує 5%, то сукупне обмеження на викиди, визначене компетентним органом для поточного періоду, підлягає коригуванню. Коригування проводиться таким чином, щоб сукупне обмеження на викиди було приведене у відповідність до загального обсягу підтверджених викидів за відповідний рік, із застосуванням коефіцієнту лінійного скорочення, який підлягає застосуванню в межах відповідного року.	у частині другій статті 53 цього Закону, перевищує 5%, то сукупне обмеження на викиди, визначене компетентним органом для поточного періоду, підлягає коригуванню. Коригування проводиться таким чином, щоб сукупне обмеження на викиди було приведене у відповідність до загального обсягу підтверджених викидів за відповідний рік, із застосуванням коефіцієнту лінійного скорочення, який підлягає застосуванню в межах відповідного року, за умови, що таке коригування не призводить до збільшення сукупного обмеження на викиди (ліміту) порівняно з рівнем попереднього року та не суперечить траєкторії скорочення викидів, необхідній для досягнення цілей національно визначеного внеску України до Паризької угоди та загальної цілі досягнення Україною кліматичної нейтральності до 2050 року.	відповідь на зростання фактичних викидів, що послаблюватиме стимули до декарбонізації та суперечитиме логіці функціонування системи торгівлі квотами. Сукупне обмеження на викиди має визначатися відповідно до траєкторії скорочення викидів, а не автоматично збільшуватися внаслідок зростання фактичних викидів.
20.	Стаття 22. Продаж квот на аукціоні на першій та другій фазі НСТВ ... 2. На першій та другій фазі НСТВ оператор має можливість виконати зобов'язання щодо подання квот для анулювання шляхом: 1) подання для анулювання квот, придбаних на аукціоні згідно із статтею 24 цього Закону; 2) подання сертифікату декарбонізаційного зарахування згідно із статтею 25 цього Закону; 3) здійснення плати за заміщення, зазначеної у статті 26 цього Закону. Оператор на власний розсуд обирає спосіб виконання зобов'язання з подання квот для анулювання. ...	Стаття 22. Продаж квот на аукціоні на першій та другій фазі НСТВ ... 2. На першій та другій фазі НСТВ оператор має можливість виконати зобов'язання щодо подання квот для анулювання шляхом: 1) подання для анулювання квот, придбаних на аукціоні згідно із статтею 24 цього Закону; 2) подання сертифікату декарбонізаційного зарахування згідно із статтею 25 цього Закону; 3) здійснення плати за заміщення, зазначеної у статті 26 цього Закону. Оператор на власний розсуд обирає спосіб виконання зобов'язання з подання квот для анулювання. При цьому для виконання такого зобов'язання може бути використано плату за заміщення в обсязі не більше 5 відсотків від загального обсягу зобов'язання на відповідний розрахунковий рік.	Пропонується встановити граничну частку виконання зобов'язань за рахунок плати за заміщення. Чинна редакція де-факто дозволяє оператору на власний розсуд обирати будь-яке співвідношення між квотами, сертифікатами декарбонізаційного зарахування та платою за заміщення. За відсутності кількісних обмежень це може призвести до суттєвого зниження попиту на квоти, послаблення цінового сигналу НСТВ та зменшення стимулів до скорочення викидів парникових газів.

21.	Стаття 24. Організація аукціонів ... 6. Проведення аукціонів з продажу квот здійснюється з дотриманням таких вимог: ... 3) оператором ринку квот визначаються запобіжні заходи від дій, що можуть порушувати належне функціонування аукціонів; 4) організація та участь в аукціонах не повинна спричиняти надмірних адміністративних витрат для учасників аукціонів. 6. Оператор ринку квот подає адміністратору НСТВ звіт про дотримання правил проведення аукціонів за кожним аукціоном, зокрема щодо відкритості та рівності доступу, прозорості, формування ціни, технічних та операційних аспектів. Такий звіт подається не пізніше ніж протягом одного місяця після проведення відповідного аукціону та підлягає оприлюдненню на офіційному вебсайті оператора ринку квот. Порядок підготовки та вимоги до звіту затверджуються компетентним органом.	Стаття 24. Організація аукціонів ... 6. 7. Оператор ринку квот подає адміністратору НСТВ звіт про дотримання правил проведення аукціонів за кожним аукціоном, зокрема щодо відкритості та рівності доступу, прозорості, формування ціни, технічних та операційних аспектів. Такий звіт подається не пізніше ніж протягом одного місяця після проведення відповідного аукціону та підлягає оприлюдненню на офіційному вебсайті оператора ринку квот. Порядок підготовки та вимоги до звіту затверджуються компетентним органом.	Пропонується уточнити різновиди таких запобіжних заходів для цілей п. 3 ч. 6 статті 24. Пропонується уточнити визначення категорії “надмірні адміністративні витрати” для цілей п. 4 ч. 6 статті 24. Зміна спрямована на <i>уточнення нумерації</i> частин статті. <i>Також пропонується доповнити статтю 24 положеннями щодо порядку взаємодії між адміністратором НСТВ, оператором ринку квот та НКЦПФР.</i> Враховуючи наявність у законопроекті положень щодо маніпулювання ринком та інсайдерської інформації, доцільно також визначити механізми координації між відповідними суб'єктами та розподіл їхніх повноважень у сфері нагляду за ринком квот.
22.	Стаття 25. Сертифікат декарбонізаційного зарахування ... Інвестиційний комітет зобов'язаний розглянути інвестиційний або інноваційний проєкт та ухвалити відповідний висновок протягом 90 календарних днів з дня подання заяви. У разі неприйняття Інвестиційним комітетом відповідного висновку після закінчення зазначеного строку рішення про	Стаття 25. Сертифікат декарбонізаційного зарахування ...	Потребує додаткового уточнення правовий наслідок неприйняття Інвестиційним комітетом рішення у встановлений строк. Чинна редакція одночасно передбачає, що рішення про рекомендацію у видачі сертифіката вважається прийнятим, та надає заявнику право звернутися до суду із вимогою про зобов'язання Інвестиційного комітету видати відповідне рішення. Такий підхід не

	рекомендацію у видачі сертифіката декарбонізаційного зарахування вважається прийнятим. У такому разі заявник набуває права на отримання рішення про рекомендацію у видачі сертифіката декарбонізаційного зарахування, а також має право звернутися до суду із заявою про зобов'язання Інвестиційного комітету Фонду видати відповідне рішення. ... 6. Грошовий еквівалент сертифікату декарбонізаційного зарахування дорівнює величині фінансової підтримки, яку оператор може отримати з Фонду модернізації України для реалізації відповідного інвестиційного або інноваційного проекту в межах максимально допустимої частки фінансової підтримки реалізації інвестиційних та інноваційних проектів за рахунок доходів НСТВ. ... 10. Обсяг зменшення зобов'язання оператора з подання квот для анулювання у розрахунковому році не може перевищувати 90% від обсягу зобов'язання оператора у відповідному розрахунковому році згідно із частиною першою статті 45 цього Закону. ...	6. Грошовий еквівалент сертифікату декарбонізаційного зарахування дорівнює величині фінансової підтримки, яку оператор може міг би отримати з Фонду модернізації України для реалізації відповідного інвестиційного або інноваційного проекту в межах максимально допустимої частки фінансової підтримки реалізації інвестиційних та інноваційних проектів за рахунок доходів НСТВ. Інвестиційний або інноваційний проєкт, щодо якого видано сертифікат декарбонізаційного зарахування, не може отримувати фінансову підтримку за рахунок коштів Фонду модернізації.	дозволяє однозначно визначити, чи вважається рішення прийнятим автоматично, чи його прийняття потребує окремого оформлення Інвестиційним комітетом. Окрім цього, потребує додаткового обґрунтування доцільність застосування тут механізму, аналогічного принципу мовчазної згоди. Запропонована зміна спрямована на недопущення одночасного застосування двох механізмів підтримки щодо одного й того самого інвестиційного або інноваційного проєкту. За відсутності такого обмеження проєкт може одночасно отримувати переваги від використання сертифіката декарбонізаційного зарахування та фінансову підтримку за рахунок коштів Фонду модернізації України, що створює ризик подвійного стимулювання одних і тих самих заходів. Потребує додаткового обґрунтування встановлення граничного рівня зменшення зобов'язань оператора з подання квот для скасування на рівні 90% від відповідного обсягу зобов'язань, оскільки можливість виконання до 90% зобов'язань за рахунок сертифікатів декарбонізаційного зарахування може суттєво зменшити попит на квоти та послабити ціновий сигнал системи.
23.	Стаття 26. Плата за заміщення ... 3. Розмір плати за заміщення визначається: 1) на першій фазі НСТВ з урахуванням мінімальної граничної	Стаття 26. Плата за заміщення ... 3. Розмір плати за заміщення визначається: 1) на першій фазі НСТВ з урахуванням мінімальної граничної ціни квоти,	Запропонована зміна спрямована на забезпечення належного співвідношення розміру плати за заміщення з ринковою ціною квот, а також на уніфікацію підходу до визначення її розміру на різних фазах НСТВ.

	ціни квоти, встановленої згідно із статтею 27 цього Закону; 2) на другій фазі НСТВ з урахуванням максимальної граничної ціни квоти, встановленої згідно із статтею 27 цього Закону. ...	встановленої згідно із статтею 27 цього Закону, але не менше подвійного розміру найвищої ціни квоти, зафіксованої за результатами аукціонів протягом останніх трьох календарних місяців. 2) на другій фазі НСТВ з урахуванням максимальної граничної ціни квоти, встановленої згідно із статтею 27 цього Закону. ...	На першій фазі прив'язка виключно до мінімальної граничної ціни квоти може призвести до ситуації, за якої виконання зобов'язань шляхом здійснення плати за заміщення буде економічно вигіднішим або співставним із придбанням квот на аукціоні. На другій фазі використання максимально граничної ціни квоти як бази для визначення плати за заміщення також не має достатнього обґрунтування, оскільки така ціна є елементом механізму стримування надмірного зростання цін та не відображає фактичну ринкову вартість квот. <i>Пропонується визначати розмір плати за заміщення на основі цін, сформованих за результатами аукціонів, та зробити цей розмір суттєво вищим за ринкову ціну квот, аби зберегти винятковий характер такого механізму, підтримати попит на квоти та уникнути використання плати за заміщення як економічно привабливої альтернативи участі в аукціонах.</i>
24.	Стаття 27. Граничні ціни квоти на першій та другій фазі НСТВ 1. На першій та другій фазі НСТВ гранична мінімальна та гранична максимальна ціна квоти визначаються згідно із методикою формування та встановлення граничних цін квоти, що затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням компетентного органу, з урахуванням кількості квот, що підлягають продажу на аукціоні, та частки економічного навантаження від аукціонів НСТВ до показнику ВВП України, еквівалентної аналогічному середньому за 15 років показнику в Європейському Союзі, із застосуванням коригуючого коефіцієнта воєнного навантаження України... ...	Стаття 27. Граничні ціни квоти на першій та другій фазі НСТВ 1. На першій та другій фазі НСТВ гранична мінімальна та гранична максимальна ціна квоти визначаються згідно із методикою формування та встановлення граничних цін квоти, що затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням компетентного органу, з урахуванням кількості квот, що підлягають продажу на аукціоні, та частки економічного навантаження від аукціонів НСТВ до показнику ВВП України, еквівалентної аналогічному середньому за 15 років показнику в Європейському Союзі, із застосуванням коригуючого коефіцієнта воєнного навантаження України.~ ...	Правка <i>технічного характеру</i>: після тексту ч. 1 статті 27 містяться три крапки, які підлягають виключенню. Також <i>потребує додаткового обґрунтування</i>: 1) <i>використання показника частки економічного навантаження від аукціонів до ВВП України для визначення граничних цін квот</i>, оскільки не видається очевидним економічний та регуляторний зв'язок між динамікою ВВП та рівнем граничних цін на ринку квот; 2) <i>Використання саме 15-річного періоду для розрахунку відповідного показника</i> 3) <i>Застосування коригуючого коефіцієнта воєнного навантаження України</i>— законопроект не визначає

			змісту цього показника, що може створювати правову невизначеність та надмірну дискрецію при прийнятті відповідних рішень.
25.	Стаття 29. Заходи у разі надмірних коливань ціни квот 1. У разі якщо середня ціна квот за шість попередніх календарних місяців перевищує у 2,4 рази середню ціну квот за попередній дворічний референтний період, із Резерву підлягає випуску обсяг квот, визначений адміністратором НСТВ у встановленому ним порядку. 2. Для цілей цієї статті дворічний референтний період означає період тривалістю два роки, який завершується перед першим місяцем шестимісячного періоду, зазначеного в частині першій цієї статті. 3. Ціна квот, зазначена в частині першій цієї статті, визначається адміністратором НСТВ на підставі результатів аукціонів з продажу квот, проведених відповідно до статті 24 цього Закону. ...		<i>Положення потребує додаткової конкретизації.</i> Законопроект встановлює ціновий критерій для випуску квот із Резерву, однак не визначає принципів, критеріїв або меж щодо обсягу квот, який може бути випущений у такому випадку. Відтак адміністратор НСТВ наділяється значною дискрецією щодо втручання в ринок квот та впливу на цінове формування. Доцільно передбачити більш чіткі правила визначення обсягів квот, що випускаються з Резерву, для забезпечення передбачуваності функціонування НСТВ та обмеження ризиків довільного втручання в ринок.
26.	Стаття 30. Правила щодо безкоштовного розподілу квот на третій фазі НСТВ ... 6. Крім випадків, визначених частиною четвертою цієї статті, зменшення безкоштовного розподілу квот може застосовуватися адміністратором НСТВ для операторів установок, рівень викидів яких перевищує порогове значення для 80 відсотків вибірки рівнів викидів парникових газів за відповідними контрольними показниками, та які не подали план досягнення кліматичної нейтральності щодо діяльності такої		Положення потребує уточнення, оскільки його <i>формулювання не дозволяє однозначно встановити, які саме установки підпадають під його дію та за якою методикою визначається перевищення «порогового значення для 80 відсотків вибірки рівні викидів парникових газів за відповідними контрольними показниками».</i>

	установки, у становлений компетентним органом термін. ...		
27.	Стаття 31. Поступове скорочення безкоштовного розподілу квот на третій фазі НСТВ для установок, які експлуатуються під час виробництва товарів, охоплених механізмом вуглецевого коригування імпорту на кордоні (СВАМ) 1. З урахуванням застосування механізму вуглецевого коригування імпорту на кордоні, безкоштовний розподіл квот не здійснюється для установок, які експлуатуються під час виробництва товарів, включених до переліку товарів, охоплених механізмом вуглецевого коригування імпорту на кордоні, який затверджується та оновлюється компетентним органом. 2. Як виняток із частини першої цієї статті, у перші роки застосування механізму вуглецевого коригування імпорту на кордоні виробники товарів, включених до переліку товарів, охоплених механізмом вуглецевого коригування імпорту на кордоні, можуть отримувати безкоштовні квоти в зменшеному обсязі. ... Зменшення обсягу безкоштовного розподілу квот визначається адміністратором НСТВ щорічно як середня частка попиту на безкоштовні квоти для виробництва товарів, включених до переліку товарів, охоплених механізмом вуглецевого коригування імпорту на кордоні, у співвідношенні до загального розрахованого попиту на	Стаття 31. Поступове скорочення безкоштовного розподілу квот на третій фазі НСТВ для установок, які експлуатуються під час виробництва товарів, охоплених механізмом вуглецевого коригування імпорту на кордоні (СВАМ) 1. З урахуванням застосування механізму вуглецевого коригування імпорту на кордоні, безкоштовний розподіл квот не здійснюється для установок, які експлуатуються під час виробництва товарів, включених до переліку товарів, охоплених механізмом вуглецевого коригування імпорту на кордоні, який формується на основі переліку товарів, визначених Регламентом (ЄС) 2023/956 Європейського Парламенту та Ради від 10 травня 2023 року про запровадження механізму вуглецевого коригування імпорту на кордоні, та затверджується та оновлюється компетентним органом.	Запропонована зміна уточнює джерело формування переліку товарів, охоплених механізмом вуглецевого коригування на кордоні. Оскільки сфера охоплення СВАМ визначається Регламентом (ЄС) 2023/956, доцільно прямо відобразити це в законі. Потребує додаткового обґрунтування запропонований підхід до визначення коефіцієнта зменшення безкоштовного розподілу квот. Наразі законопроект передбачає його щорічне визначення адміністратором НСТВ на основі співвідношення попиту на безкоштовні квоти, що створює додаткову невизначеність для учасників системи та наділяє адміністратора значною discreцією. Водночас у ЄС поступове скорочення безкоштовного розподілу квот для секторів, охоплених СВАМ, визначене безпосередньо законодавством через заздалегідь встановлений графік (<i>п. 1а ч. 1 статті 10а Директиви 2003/87/ЄС</i>). У зв'язку з цим не є зрозумілим підхід до визначення коефіцієнта

	безкоштовні квоти для всіх установок за відповідний період. Під час такого розрахунку обов'язково застосовується коефіцієнт зменшення безкоштовного розподілу квот. ... 4. Компетентний орган проводить оцінку ризику витоків вуглецю щодо товарів, які: 1) підлягають механізму вуглецевого коригування імпорту на кордоні; 2) виробляються в Україні; 3) експортуються до третіх країн, що не застосовують систему торгівлі квотами або еквівалентний механізм ціноутворення на викиди парникових газів. Оцінка має включати аналіз ризику витоків вуглецю, вплив розвитку водневих технологій, динаміку торговельних потоків та рівень вбудованих викидів. Якщо оцінка підтверджує наявність ризику витоків вуглецю для українських експортерів, компетентний орган, в межах компетенції, запроваджує заходи для його мінімізації, у спосіб, що відповідає правилам Світової організації торгівлі та сприяє декарбонізації національної промисловості, та/або надає пропозиції щодо запровадження таких заходів Кабінету Міністрів України або іншому уповноваженому органу державної влади, якщо запровадження відповідних заходів не належить до повноважень компетентного органу.		<i>зменшення безкоштовного розподілу квот шляхом щорічного перерахунку адміністратором НСТВ, а не через наперед встановлену законодавством траєкторію його поступового скорочення.</i> Доцільним є <i>уточнити характер та різновиди “заходів для мінімізації ризику витоків вуглецю”.</i>
28.	Стаття 32. Фінансові заходи на третій фазі НСТВ для підтримки секторів та підсекторів, що стикаються із реальним ризиком витоків вуглецю через включення вартості викидів парникових газів до ціни на електричну енергію.	Стаття 32. Фінансові заходи на третій фазі НСТВ для підтримки секторів та підсекторів, що стикаються із реальним ризиком витоків вуглецю через включення вартості викидів парникових газів до ціни на електричну енергію.	

	1. На третій фазі НСТВ компетентний орган, у встановленому ним порядку, запроваджує фінансові заходи на підтримку секторів та підсекторів, що стикаються із реальним ризиком витоків вуглецю внаслідок істотних непрямих витрат, пов'язаних із включенням вартості викидів парникових газів до ціни на електричну енергію. Такі заходи можуть застосовуватися лише за умови відповідності правилам державної допомоги та недопущення спотворення конкуренції на ринках України. ... 5. У разі необхідності, компетентний орган, в межах компетенції, застосовує додаткові заходи для забезпечення належного рівня захисту відповідних секторів та підсекторів від ризиків витоку вуглецю або надає Кабінету Міністрів України або іншому уповноваженому органу державної влади пропозиції щодо таких додаткових заходів. ...	1. На третій фазі НСТВ компетентний орган, у встановленому ним порядку, запроваджує фінансові заходи на підтримку секторів та підсекторів, включених до переліку секторів та підсекторів, що стикаються із реальним ризиком витоків вуглецю внаслідок істотних непрямих витрат, пов'язаних із включенням вартості викидів парникових газів до ціни на електричну енергію, затвердженого Кабінетом Міністрів України з урахуванням тексту та Додатку 1 до Керівних принципів Єврокомісії щодо певних заходів державної допомоги в контексті системи торгівлі квотами на викиди парникових газів після 2021 року (2020/С 317/04). Такі заходи можуть застосовуватися лише за умови відповідності правилам державної допомоги та недопущення спотворення конкуренції на ринках України.	Чинна редакція не містить критеріїв визначення секторів та підсекторів, що мають “реальний ризик витоків вуглецю”, критеріїв відбору отримувачів підтримки, видів фінансових заходів, а також меж та умов надання відповідної підтримки. Це створює ризик широкої дискреції компетентного органу при прийнятті відповідних рішень. <i>Запропонована зміна спрямована на підвищення прозорості механізму підтримки та його наближення до підходів Європейського Союзу.</i> Доцільним є чітко визначити види та характер “додаткових заходів” для цілей ч. 5 статті 32.
29.	Стаття 34. Тимчасовий безкоштовний розподіл квот на третій фазі НСТВ для модернізації енергетичного сектору ... 3. Квоти надаються виключно для підтримки інвестиційних проектів, що впроваджуються операторами електростанцій та відповідають цілям сталого розвитку, декарбонізації, зобов'язанням України за міжнародними	Стаття 34. Тимчасовий безкоштовний розподіл квот на третій фазі НСТВ для модернізації енергетичного сектору ... 3. Квоти надаються виключно для підтримки інвестиційних проектів, що впроваджуються операторами електростанцій та відповідають цілям сталого розвитку, декарбонізації, справедливої трансформації вуглецевоємних та	Запропоновані зміни до <u>ч. 3 та ч. 5 статті 34</u> спрямовані на врахування справедливої трансформації під час модернізації енергетичного сектору в межах НСТВ. Перехід до кліматично нейтральної економіки має супроводжуватися не лише

договорами у сфері зміни клімату та спрямовані на модернізацію, технічне переоснащення, екологічне вдосконалення або заміщення застарілої та вуглецево-інтенсивної інфраструктури, а також на впровадження чистих технологій. ... 5. Порядок проведення конкурентного відбору, у тому числі кількість етапів відбору та вимоги до проєктів, затверджується компетентним органом. Конкурентний відбір повинен: 1) відповідати принципам прозорості, недискримінації та належного фінансового управління; 2) забезпечувати, щоб до участі допускалися тільки інвестиційні проєкти, які сприяють: а) диверсифікації енергетичного балансу та джерел постачання електричної енергії, б) реструктуризації, екологічній модернізації та технічному переоснащенню енергетичної інфраструктури, в) впровадженню чистих технологій, включно з технологіями відновлюваної енергетики, г) модернізації сектору виробництва електричної енергії, зокрема систем теплопостачання, орієнтованих на ефективність та сталий розвиток, д) модернізації секторів передачі та розподілу електричної енергії; ... 7. Обсяг квот, який відповідно до цієї статті може бути використано для тимчасового безкоштовного розподілу, але який не буде застосовано для підтримки інвестиційних проєктів у строк, визначений компетентним органом згідно із частиною другою цієї статті, підлягає, у пропорції, визначеній адміністратором НСТВ за	моноіндустріальних громад, зобов'язанням України за міжнародними договорами у сфері зміни клімату та спрямовані на модернізацію, технічне переоснащення, екологічне вдосконалення або заміщення застарілої та вуглецево-інтенсивної інфраструктури, а також на впровадження чистих технологій. ... 5. Порядок проведення конкурентного відбору, у тому числі кількість етапів відбору та вимоги до проєктів, затверджується компетентним органом. Конкурентний відбір повинен: 1) відповідати принципам прозорості, недискримінації та належного фінансового управління; 2) забезпечувати, щоб до участі допускалися тільки інвестиційні проєкти, які сприяють: а) диверсифікації енергетичного балансу та джерел постачання електричної енергії, б) реструктуризації, екологічній модернізації та технічному переоснащенню енергетичної інфраструктури, в) впровадженню чистих технологій, включно з технологіями відновлюваної енергетики, г) модернізації сектору виробництва електричної енергії, зокрема систем теплопостачання, орієнтованих на ефективність та сталий розвиток, д) модернізації секторів передачі та розподілу електричної енергії; е) справедливій трансформації вуглецевоємних та моноіндустріальних громад; ...	скороченням викидів парникових газів, а й мінімізацією негативних соціально-економічних наслідків для вуглецевоємних та моноіндустріальних громад. Врахування справедливої трансформації узгоджується, зокрема, із <u>Державною цільовою програмою справедливої трансформації вугільних регіонів України до 2030 року.</u> Доцільним є <i>визначити чіткі критерії визначення пропорції включення квот до загального обсягу квот, що підлягають продажу на аукціонах, та спрямування на підтримку інвестиційних проєктів у рамках Фонду модернізації України для цілей ч. 7 статті 34 задля зменшення дискреційних повноважень</i>
---	--	--

	погодженням із компетентним органом: 1) включенню до загального обсягу квот, що підлягають продажу на аукціонах згідно із цим Законом; або 2) спрямуванню на підтримку інвестиційних проектів у рамках Фонду модернізації України згідно із статтями 38, 39 цього Закону. ...		адміністратора та, відповідно, збільшення правової визначеності.
30.	Стаття 35. Фонд модернізації України 1. З метою підтримки інвестиційних проектів, спрямованих на модернізацію енергетичних систем, підвищення енергоефективності, розвиток низьковуглецевої інфраструктури та прискорення переходу України до кліматично нейтральної економіки створюється Фонд модернізації України (далі – Фонд модернізації). 2. Фонд модернізації є бюджетною установою – юридичною особою публічного права, уповноваженою Кабінетом Міністрів України на виконання функцій щодо підтримки реалізації інвестиційних та інноваційних проектів у галузі декарбонізації та розвитку низьковуглецевих технологій, визначених цим Законом. ...	Стаття 35. Фонд модернізації України 1. З метою підтримки інвестиційних проектів, спрямованих на модернізацію енергетичних систем, підвищення енергоефективності, розвиток низьковуглецевої інфраструктури та прискорення переходу України до кліматично нейтральної економіки забезпечення абсолютного скорочення викидів парникових газів та зниження енерговитрат, а також інноваційних проектів у сфері розвитку низьковуглецевих технологій та технологій з нульовим рівнем викидів парникових газів, створюється Фонд модернізації України (далі – Фонд модернізації). 2. Фонд модернізації є бюджетною установою – юридичною особою публічного права, уповноваженою Кабінетом Міністрів України на виконання функцій щодо підтримки реалізації інвестиційних та інноваційних проектів у галузі декарбонізації та розвитку низьковуглецевих технологій, визначених цим Законом. ...	Запропонована зміна спрямована на <i>узгодження мети Фонду модернізації з основною ціллю НСТВ – скороченням викидів парникових газів</i>. Чинна редакція визначає діяльність Фонду через, зокрема, модернізацію енергетичних систем, підвищення енергоефективності та розвиток низьковуглецевої інфраструктури, однак не встановлює вимоги щодо досягнення вимірюваного кліматичного результату. <i>Водночас підвищення енергоефективності або зниження вуглецевої інтенсивності не завжди призводять до фактичного скорочення загального обсягу викидів парникових газів</i>. З огляду на те, що джерелом наповнення Фонду є доходи НСТВ, доцільно закріпити на рівні закону орієнтацію фінансування на проекти, які забезпечують або мають підтверджений потенціал забезпечити абсолютне скорочення викидів парникових газів. З урахуванням пропозиції вище, тут доцільним є використання узагальненого формулювання (<i>запропонованого вище</i>) без додаткового дублювання характеристик проектів.

	5. Основними завданнями Фонду модернізації є: ... 3) державна підтримка суб'єктів господарювання з метою подолання будь-якого ризику витоків вуглецю у секторах та підсекторах, перелік яких затверджується компетентним органом; ...	5. Основними завданнями Фонду модернізації є: ... 3) державна підтримка суб'єктів господарювання з метою подолання будь-якого запобігання або зменшення ризику витоків вуглецю у секторах та підсекторах, перелік яких затверджується компетентним органом; ...	Формулювання «будь-якого ризику витоків вуглецю» є надто широким та не містить чітких критеріїв для визначення кола отримувачів підтримки. Водночас законопроект передбачає окремий механізм визначення секторів та підсекторів, що піддаються ризику витоку вуглецю. У зв'язку із цим доцільно пов'язати надання підтримки з результатами такої оцінки, що сприятиме більш прозорому та цільовому використанню коштів Фонду модернізації.
31.	Стаття 36. Органи управління Фонду модернізації ... 8. Контроль та внутрішній аудит Фонду модернізації здійснюється структурним підрозділом внутрішнього аудиту Фонду модернізації. Порядок створення підрозділу внутрішнього аудиту та його функції визначаються положенням про Фонд та Статутом Фонду модернізації.		Доцільно додатково врегулювати питання незалежного зовнішнього аудиту діяльності Фонду модернізації. Наразі законопроект передбачає лише механізми внутрішнього аудиту, тоді як з огляду на значущість Фонду доцільно розглянути можливість проведення регулярного незалежного зовнішнього аудиту та оприлюднення його результатів.
32.	Стаття 38. Розподіл доходів НСТВ ... 3. Всі доходи НСТВ зараховуються до спеціального фонду державного бюджету "Фонд модернізації України", який створюється з метою фінансування Фонду модернізації для: 1) фінансового забезпечення реалізації інвестиційних проєктів, спрямованих на підвищення енергоефективності та модернізацію енергетичної інфраструктури України, що відповідають цілям державної кліматичної політики, за напрямками, визначеними частиною першою статті 39 цього Закону;	Стаття 38. Розподіл доходів НСТВ ... 3. Всі доходи НСТВ зараховуються до спеціального фонду державного бюджету "Фонд модернізації України", який створюється з метою фінансування Фонду модернізації для: 1) фінансового забезпечення реалізації інвестиційних проєктів, спрямованих на підвищення енергоефективності та модернізацію енергетичної інфраструктури України, які забезпечують абсолютне скорочення викидів парникових газів та/або зниження енерговитрат, а також відповідають цілям державної кліматичної політики, за напрямками, визначеними частиною першою статті 39 цього Закону;	Доцільно передбачити (з урахуванням пропозицій вище), що фінансування за рахунок коштів Фонду модернізації надається проєктам, які забезпечують абсолютне (максимально можливе) скорочення викидів парникових газів та/або зниження енерговитрат.

2) фінансового забезпечення реалізації інноваційних проєктів у сфері розвитку низьковуглецевих технологій та технологій з нульовим рівнем викидів вуглецю, які сприятимуть декарбонізації видів діяльності, перелічених у додатку 1 до цього Закону, досягненню цілей нульового рівня викидів парникових газів та розвитку циркулярної економіки, включаючи проєкти, спрямовані на розширення таких інноваційних проєктів з метою їх широкого впровадження, та за умови, що за результатами державної експертизи такі інноваційні проєкти мають потенціал скорочення викидів парникових газів, сприятимуть заощадженню енергетичних ресурсів відповідно до цілей державної кліматичної політики, за напрямками, визначеними частиною першої статті 40 цього Закону; 3) державної підтримки суб'єктів господарювання з метою подолання будь-якого ризику витоків вуглецю у секторах та підсекторах, перелік яких затверджується компетентним органом, в процесі зеленого енергетичного переходу та сприяння декарбонізації відповідних секторів та підсекторів; ... 4. Розподіл доходів НСТВ, які спрямовуються на фінансування заходів згідно із цією частиною, визначається порядком використання коштів спеціального фонду державного бюджету, що	2) фінансового забезпечення реалізації інноваційних проєктів у сфері розвитку низьковуглецевих технологій та технологій з нульовим рівнем викидів вуглецю, які сприятимуть декарбонізації видів діяльності, перелічених у додатку 1 до цього Закону, досягненню цілей нульового рівня викидів парникових газів та розвитку циркулярної економіки, включаючи проєкти, спрямовані на розширення таких інноваційних проєктів з метою їх широкого впровадження, та за умови, що за результатами державної експертизи такі інноваційні проєкти мають потенціал скорочення викидів парникових газів, а також сприятимуть заощадженню енергетичних ресурсів відповідно до цілей державної кліматичної політики, за напрямками, визначеними частиною першої статті 40 цього Закону; 3) державної підтримки суб'єктів господарювання з метою подолання будь-якого запобігання або зменшення ризику витоків вуглецю у секторах та підсекторах, перелік яких затверджується компетентним органом, в процесі зеленого енергетичного переходу та сприяння декарбонізації відповідних секторів та підсекторів; ... 4. Розподіл доходів НСТВ, які спрямовуються на фінансування заходів згідно із цією частиною статтею, визначається порядком використання коштів спеціального фонду державного бюджету, що	<i>Запропонована зміна спрямована на забезпечення фінансування за рахунок доходів НСТВ тих інноваційних проєктів, які мають потенціал забезпечити скорочення викидів парникових газів.</i> Чинна редакція передбачає можливість фінансування проєктів на підставі ширшого кола позитивних ефектів, які не завжди мають прямий зв'язок із досягненням цілей декарбонізації. Як вже зазначалося вище, формулювання «будь-який ризик витоків вуглецю» є надто широким та не узгоджується з підходом, закладеним у самому законопроекті, який передбачає визначення секторів та підсекторів, що піддаються ризику витоку вуглецю, на підставі встановлених критеріїв. Запропонована зміна спрямована на уточнення цілей державної підтримки та забезпечення її спрямування на запобігання або зменшення ризиків витоку вуглецю, визначених відповідно до вимог цього Закону. Також доцільним видається визначити пропорції направлення акумульованих коштів на напрямки, які визначені частиною 3 статті 38. Запропонована зміна техніко-юридичного характеру.
---	---	--

затверджується Кабінетом Міністрів України. 5. Під час функціонування першої та другої фази НСТВ застосовується принцип пропорційного розподілу доходів НСТВ між установками, повітряними суднами та суднами, що беруть участь у НСТВ. Принцип пропорційного розподілу доходів визначається Кабінетом Міністрів України з урахуванням вартості квот, анульованих адміністратором НСТВ на виконання зобов'язання оператора з подання квот для анулювання у відповідному розрахунковому році, та відповідності інвестиційного або інноваційного проекту критеріям відбору, що встановлюються Кабінетом Міністрів України згідно із статтями 39, 40 цього Закону. ... 6. Доходи НСТВ не можуть використовуватися для фінансування виробництва енергії з використанням викопного палива, за виключенням газоподібного викопного палива.	затверджується Кабінетом Міністрів України. 5. Під час функціонування першої та другої фази НСТВ застосовується принцип цільового спрямування пропорційного розподілу доходів НСТВ на підтримку інвестиційних та інноваційних проєктів, що забезпечують декарбонізацію видів діяльності, перелічених у Додатку 1 до цього Закону, з урахуванням потенціалу скорочення викидів парникових газів, потреби у технологічній модернізації та фінансових бар'єрів впровадження низьковуглецевих технологій. між установками, повітряними суднами та суднами, що беруть участь у НСТВ. Принцип пропорційного розподілу цільового спрямування доходів визначається Кабінетом Міністрів України з урахуванням потреби у декарбонізації відповідного сектору чи підсектору, а також вартості квот, анульованих адміністратором НСТВ на виконання зобов'язання оператора з подання квот для анулювання у відповідному розрахунковому році, та відповідності інвестиційного або інноваційного проекту критеріям відбору, що встановлюються Кабінетом Міністрів України згідно із статтями 39, 40 цього Закону. 6. Доходи НСТВ не можуть використовуватися для фінансування виробництва енергії з використанням викопного палива, за виключенням газоподібного викопного палива.	Запропонована зміна спрямована на забезпечення цільового використання доходів НСТВ для підтримки проєктів, реалізація яких потребує значних інвестицій та є критично важливою для декарбонізації відповідних секторів економіки. Вартість квот, скасованих оператором для виконання своїх зобов'язань у межах НСТВ, сама по собі не свідчить про потребу у державній підтримці та може призводити до фактичного повернення частини коштів окремим учасникам системи незалежно від доцільності фінансування відповідних проєктів. Такий підхід не гарантує, що обмежені кошти Фонду модернізації спрямовуватимуться на заходи з найбільшим потенціалом скорочення викидів та/або найвищою потребою у державній підтримці. Пропонується виключити виняток щодо можливості фінансування виробництва енергії з використанням газоподібного викопного палива за рахунок доходів НСТВ. Доходи від функціонування системи торгівлі квотами на викиди парникових газів мають спрямовуватися насамперед на заходи, що забезпечують довгострокове скорочення викидів парникових газів та сприяють переходу до кліматично нейтральної економіки. Використання таких коштів для підтримки проєктів, заснованих на викопному паливі, в тому числі, якщо йдеться про природний газ, може
---	--	--

	7. Відповідно до пункту третього частини третьої цієї статті доходи НСТВ використовуються для державної підтримки суб'єктів господарювання, які здійснюють господарську діяльність у секторах та підсекторах, перелік яких затверджується компетентним органом, та стикаються із реальним ризиком витоків вуглецю через значні непрямі витрати, які фактично понесені суб'єктами господарювання, що здійснюють діяльність у таких секторах або підсекторах, внаслідок витрат на викиди парникових газів, включених до ціни на електричну енергію, за умови, що така державна підтримка відповідає правилам надання державної допомоги, встановленим Законом України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання", і не спричиняє надмірне спотворення економічної конкуренції. Порядок надання такої державної підтримки затверджується Кабінетом Міністрів України. ... 9. Фінансова підтримка реалізації інвестиційних та інноваційних проектів за рахунок доходів НСТВ за напрямками, визначеними статтями 39, 40 цього Закону, а також державна підтримка суб'єктів господарювання згідно із частиною сьомою цієї статті, здійснюється у формах, визначених статтею 4 Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання". ...	створювати ризики закріплення вуглецевої інфраструктури та відтермінування впровадження безвуглецевих технологій. Потребує додаткової конкретизації порядок <u>визначення значних непрямих витрат</u>, які є підставою для надання державної підтримки.
33.	Стаття 39. Фінансова підтримка реалізації інвестиційних проектів	Усунення технічної помилки в тексті.

	1. Доходи НСТВ спрямовуються на фінансове забезпечення реалізації інвестиційних проєктів за такими напрямками: ... 10) фінансування національних програм кліматичних дивідендів, якщо вони забезпечують доведений позитивний вплив на скорочення викидів; ...		Доцільним видається визначити пріоритетність напрямів, визначених у ч. 1 статті 39, зокрема на випадок обмеженості фінансових ресурсів та неможливості одночасного фінансування всіх передбачених заходів. Доцільним також є уточнити зміст категорій “кліматичні дивіденди” та “програми кліматичних дивідендів”, оскільки їх суть залишається незрозумілою.
34.	Стаття 40. Фінансова підтримка реалізації інноваційних проєктів ... 3. Інвестиційний комітет Фонду модернізації під час відбору інноваційних проєктів приділяє особливу увагу проєктам, що сприяють декарбонізації морського сектору, включаючи електрифікацію морського транспорту, а також проєктам, спрямованим на зменшення повного кліматичного впливу морських перевезень, зокрема в частині викидів технічного двоокису вуглецю (black carbon). Під час відбору таких проєктів у критеріях оцінювання враховується потенціал проєктів щодо підвищення рівня охорони біорізноманіття, зниження шумового впливу та забруднення вод. ...	Стаття 40. Фінансова підтримка реалізації інноваційних проєктів ... 3. Інвестиційний комітет Фонду модернізації під час відбору інноваційних проєктів приділяє особливу увагу проєктам, що сприяють декарбонізації морського сектору, включаючи електрифікацію морського транспорту, а також проєктам, спрямованим на зменшення повного кліматичного впливу морських перевезень, зокрема в частині викидів технічного двоокису вуглецю (black carbon). Під час відбору таких проєктів у критеріях оцінювання враховується потенціал проєктів щодо підвищення рівня охорони біорізноманіття, зниження шумового впливу та забруднення вод. ...	Пропонується виключити ч. 3 статті 40, оскільки вона встановлює пріоритетність окремого сектору економіки під час відбору проєктів для фінансування за рахунок коштів Фонду модернізації. Водночас залишаються незрозумілими причин такого виокремлення.
35.	Стаття 42. Порядок розгляду та відбору інвестиційних та інноваційних проєктів ... 3. За результатами розгляду Інвестиційний комітет ухвалює один із висновків щодо кожного	Стаття 42. Порядок розгляду та відбору інвестиційних та інноваційних проєктів ... 3. За результатами розгляду Інвестиційний комітет ухвалює один із висновків щодо кожного	Інвестиційний комітет відповідно до цієї статті формує рекомендацію щодо доцільності фінансування проєкту, тоді як остаточне рішення про надання або

інвестиційного та інноваційного проекту: рекомендувати до фінансування за рахунок коштів Фонду модернізації; не рекомендувати до фінансування за рахунок коштів Фонду модернізації, про що має невідкладно повідомити заявника. Рішення не рекомендувати до фінансування за рахунок коштів Фонду модернізації може бути оскаржене до суду протягом 30 календарних днів з дня його отримання заявником. 4. Інвестиційний комітет забезпечує, щоб інвестиційні та інноваційні проекти в системах централізованого теплопостачання передбачали істотне підвищення енергоефективності та скорочення викидів парникових газів. 5. Рішення про надання фінансування інвестиційному або інноваційному проекту за рахунок доходів НСТВ ухвалює Фонд модернізації в особі уповноваженого органу з урахуванням висновку Інвестиційного комітету протягом 30 календарних днів з моменту отримання інвестиційного або інноваційного проекту та відповідно до порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України. 6. Інвестиційний комітет ухвалює рекомендації за результатами	інвестиційного та інноваційного проекту: рекомендувати до фінансування за рахунок коштів Фонду модернізації; не рекомендувати до фінансування за рахунок коштів Фонду модернізації, про що має невідкладно повідомити заявника. Рішення не рекомендувати до фінансування за рахунок коштів Фонду модернізації може бути оскаржене до суду протягом 30 календарних днів з дня його отримання заявником. 4. Інвестиційний комітет забезпечує, щоб інвестиційні та інноваційні проекти в системах централізованого теплопостачання передбачали істотне підвищення енергоефективності та скорочення викидів парникових газів, а також відповідали цілям декарбонізації сектору теплопостачання та поступової відмови від використання викопного палива. 5. Рішення про надання фінансування інвестиційному або інноваційному проекту за рахунок доходів НСТВ ухвалює Фонд модернізації в особі уповноваженого органу з урахуванням висновку Інвестиційного комітету протягом 30 календарних днів з моменту отримання інвестиційного або інноваційного проекту та відповідно до порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України. Рішення Фонду модернізації про відмову у фінансуванні за рахунок доходів НСТВ може бути оскаржене до суду протягом 30 календарних днів з дня його тримання заявником. 6. Інвестиційний комітет ухвалює рекомендації за результатами розгляду інвестиційних та інноваційних проектів	відмову у фінансуванні приймається Фондом модернізації в особі уповноваженого органу на наступному етапі процедури. У зв'язку з цим доцільно передбачити можливість оскарження саме остаточного рішення, яке безпосередньо впливає на права та законні інтереси заявника. Запропонована зміна спрямована на забезпечення узгодженості фінансування за рахунок коштів Фонду модернізації з цілями довгострокової декарбонізації. Саме по собі підвищення енергоефективності не гарантує переходу до низьковуглецевих технологій та може досягатися шляхом модернізації об'єктів, що продовжують використовувати викопне паливо. Тому доцільно додатково передбачити, що підтримувані проекти не повинні створювати довгострокову залежність від викопних енергоносіїв. Запропоновані зміни спрямовані на усунення внутрішньої неузгодженості процедури прийняття рішень. Запропонована зміна спрямована на усунення внутрішньої суперечності положення, оскільки чинна редакція
--	---	--

	розгляду інвестиційних та інноваційних проєктів більшістю у три четвертих голосів членів Інвестиційного комітету. У разі недосягнення такої більшості у строк, визначений головою Інвестиційного комітету, рішення щодо надання рекомендації ухвалюється простою більшістю голосів членів Інвестиційного комітету.	більшістю у три четвертих голосів членів Інвестиційного комітету. У разі недосягнення такої більшості у строк, визначений головою Інвестиційного комітету, рішення щодо надання рекомендації ухвалюється простою більшістю голосів членів Інвестиційного комітету.	<i>фактично нівелює вимогу щодо ухвалення рішень більшістю у три чверті голосів</i> , (у разі недосягнення такого порогу допускає ухвалення того самого рішення простою більшістю голосів, у зв'язку з чим втрачається сенс вимоги голосування більшістю у три четвертих). Окрім цього , законопроект не визначає вимог до кворуму Інвестиційного комітету. Встановлення мінімальної кількості членів, необхідної для проведення засідання та ухвалення рекомендацій, є важливим для забезпечення легітимності прийнятих рішень та правової визначеності процедури (наприклад, «Засідання Інвестиційного комітету є правомочним за умови участі у ньому не менше двох третин від затвердженого складу Інвестиційного комітету» або «...не менше половини його складу»).
36.	Стаття 43. Моніторинг використання коштів Фонду модернізації та реалізації інвестиційних та інноваційних проєктів 1. Фонд модернізації здійснює моніторинг стану реалізації інвестиційних та інноваційних проєктів, для реалізації яких надається фінансова підтримка за рахунок доходів НСТВ, та щороку подає до компетентного органу звіт про такий моніторинг. 2. У звіті повинні міститися такі відомості: ... 2) оцінка ефекту, досягнутого внаслідок реалізації проєктів, зокрема щодо підвищення енергоефективності або модернізації енергетичної системи, ефекту скорочення викидів парникових газів, очікуваного внеску таких проєктів у досягнення цілей кліматичної нейтральності України. 3. Вимоги до звіту, порядок проведення оцінки ефекту від	Стаття 43. Моніторинг використання коштів Фонду модернізації та реалізації інвестиційних та інноваційних проєктів 1. Фонд модернізації здійснює моніторинг стану реалізації інвестиційних та інноваційних проєктів, для реалізації яких надається фінансова підтримка за рахунок доходів НСТВ, та щороку подає до компетентного органу звіт про такий моніторинг. 2. У звіті повинні міститися такі відомості: ... 2) оцінка ефекту, досягнутого внаслідок реалізації проєктів, зокрема щодо підвищення енергоефективності або модернізації енергетичної системи, ефекту скорочення викидів парникових газів, очікуваного та/або фактичного внеску таких проєктів у досягнення цілей кліматичної нейтральності України.	Усунення технічної помилки (<i>органу</i>) Рекомендується додати також «та/або фактичного внеску», оскільки на момент проведення оцінки внесок вже може бути реалізовано . Також запропонована зміна стосується використання терміну “ціль кліматичної нейтральності” в однині, адже для України визначена єдина довгострокова ціль – досягнення

	реалізації інвестиційних та інноваційних проєктів, строки подання звіту до компетентного органу, а також порядок і строки його оприлюднення затверджуються компетентним органом.		кліматичної нейтральності до 2050 року.
37.	Стаття 44. Забезпечення відкритості інформації про використання доходів НСТВ ...		Назва статті не повною мірою відповідає її змісту. Незважаючи на декларовану мету забезпечення відкритості інформації про використання доходів НСТВ, запропоновані положення фактично регулюють питання комунікації та маркування проєктів, не встановлюючи вимог щодо розкриття інформації про розподіл коштів, одержувачів фінансування, результати реалізації проєктів та ефективність використання доходів НСТВ. Доцільно розглянути можливість доповнення статті положеннями щодо регулярного оприлюднення такої інформації для забезпечення належної підзвітності та прозорості використання доходів НСТВ.
38.	Стаття 45. Обов'язок операторів з подання квот для анулювання на першій та другій фазі НСТВ ... 3. До 31 січня кожного року, наступного за розрахунковим роком, оператор через свій обліковий запис у реєстрі НСТВ подає адміністратору НСТВ для анулювання квоти, придбані на аукціоні, та/або сертифікат декарбонізаційного зарахування згідно із статтею 25 цього Закону. ...	Стаття 45. Обов'язок операторів з подання квот для анулювання на першій та другій фазі НСТВ ...	Положення ч. 3 статті 45 потребує додаткового узгодження зі строками, передбаченими Законом України “Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів”. Відповідно до законопроекту оператор зобов'язаний подати квоти для анулювання до 31 січня року, наступного за розрахунковим роком, тоді як звіт про викиди за відповідний період подається не пізніше 31 березня року, наступного за звітним періодом, в межах процедури МЗВ (ч. 6 статті 10 Закону). У зв'язку з цим не є зрозумілим, на підставі яких даних визначатиметься остаточний обсяг зобов'язання оператора щодо подання квот для анулювання та яким чином забезпечуватиметься відповідність між

	5. Анулювання квот, поданих операторами, становить розрахунок обсягу викидів оператора відповідно до поданого звіту оператора, зазначеного в частині другій статті 53 цього Закону, та/або визначення обсягу зменшення зобов'язання оператора з подання квот для анулювання на підставі сертифікату декарбонізаційного зарахування згідно із статтею 25 цього Закону. ... 9. Для операторів, які здійснюють господарську діяльність у сфері виробництва електричної енергії та теплової енергії, рішенням компетентного органу може встановлюватися інший розмір відсотків від верифікованих викидів за рік, що передує розрахунковому року, відповідно до поданого оператора, зазначеного у частині другій статті 53 цього Закону, для виконання такими операторами зобов'язання з подання квот для анулювання.	5. Анулювання квот, поданих операторами становить розрахунок для скасування, визначається на підставі обсягу викидів оператора відповідно до поданого звіту оператора, зазначеного в частині другій статті 53 цього Закону, та/або визначення обсягу зменшення зобов'язання оператора з подання квот для анулювання на підставі сертифікату декарбонізаційного зарахування згідно із статтею 25 цього Закону. ...	фактичними верифікованими викидами і кількістю поданих квот. Запропонована зміна спрямована на уточнення змісту норми та усунення неоднозначності її тлумачення (чинна редакція змішує процедуру скасування квот із визначенням обсягу викидів та розрахунком зобов'язання оператора, що ускладнює сприйняття положення). Доцільним видається вказати межі/критерії для встановлення іншого розміру відсотків, а також підстави для застосування цієї норми.
39.	Стаття 46. Обов'язок операторів з подання квот для анулювання на третій фазі НСТВ ... 3. Відступи від вимог частини першої цієї статті щодо обсягу квот, які подаються для анулювання судноплавними компаніями, можуть встановлюватися тимчасово, на підставі рішення компетентного органу. ... 6. У разі виведення з експлуатації генеруючих потужностей з виробництва електричної енергії на території України внаслідок запровадження додаткових		Доцільним є вказати конкретні підстави для застосування ч. 3 статті 46, а також максимальний строк дії відступів від вимог ч. 1 цієї статті. Доцільним видається визначити характер додаткових заходів, згаданих у ч. 6 статті 46, оскільки незрозуміла природа їхнього виникнення та впливу. Також потребує додаткового обґрунтування вибір саме

	заходів, адміністратор НСТВ здійснює анулювання квот із загального обсягу квот, що підлягають продажу на аукціонах згідно із статтею 23 цього Закону, у кількості, що відповідає середньому обсягу верифікованих викидів відповідних генеруючих потужностей за попередні п'ять років їх роботи.		п'ятирічного періоду для розрахунку середнього обсягу верифікованих викидів, оскільки законопроект не містить пояснення критеріїв визначення такого строку.
40.	Стаття 48. Використання одиниць скорочення викидів на третій фазі НСТВ 1. Оператори повітряних суден, на яких поширюється дія цього Закону, мають право використовувати для виконання зобов'язань щодо подання квот для анулювання такі одиниці скорочення викидів (далі – одиниці): 1) одиниці, авторизовані сторонами, що беруть участь у механізмі, встановленому статтею 6(4) Паризької угоди; 2) одиниці, авторизовані сторонами, які беруть участь у сертифікаційних програмах, що визнані прийнятними Міжнародною організацією цивільної авіації (ICAO) в межах програми CORSIA та включені до переліку, визначеного частиною четвертою цієї статті; 3) одиниці, видані у межах реалізації проєктів із скорочення викидів парникових газів, затверджених на національному рівні. ...		Доцільним є визначити межу використання одиниць скорочення викидів замість подання квот для скасування, щоб, зокрема, уникнути ситуації повного погашення зобов'язань за рахунок таких одиниць. За відсутності кількісних обмежень оператори можуть надавати перевагу використанню одиниць скорочення викидів замість квот, що може призвести до зниження попиту на квоти, послаблення цінового сигналу НСТВ та зменшення стимулів до скорочення викидів у секторі.
41.	Стаття 49. Заходи з імплементації на третій фазі НСТВ 1. Адміністратор НСТВ затверджує та оприлюднює перелік установок, на які поширюється дія цього Закону, та обсяги попередньо розрахованих обсягів квот, які безкоштовно розподіляються для		Потребує уточнення поняття “обсяги попередньо розрахованих обсягів квот”; зокрема, незрозуміло, чи йдеться про попередній розрахунок обсягів безоплатного розподілу до проведення їх остаточного

	кожної установки, визначені відповідно до вимог цього Закону та нормативно-правових актів, прийнятих на його виконання. 2. Перелік установок формується на кожен п'ятирічний період функціонування НСТВ. ...		затвердження, чи про інший етап розрахунку квот. Також варто уточнити <i>алгоритм дій у разі, якщо установка була створена в період дії чергового п'ятирічного періоду</i>.
42.	Стаття 50. Обіг квот на другій та третій фазі 1. На другій та третій фазі НСТВ квоти можуть бути вільно передані між: 1) фізичними особами – громадянами України та юридичними особами, які утворені та провадять свою діяльність відповідно до законодавства України з місцезнаходженням як на її території, так і за її межами; 5. Після розгляду запиту адміністратор НСТВ приймає рішення про передачу квот іншому учаснику ринку квот, зазначеному в частині другій цієї статті. Переказ відбувається через рахунки в реєстрі НСТВ. ...	Стаття 50. Обіг квот на другій та третій фазі 5. Після розгляду запиту адміністратор НСТВ приймає рішення про передачу квот іншому учаснику ринку квот, зазначеному в частині другій першій цієї статті. Переказ відбувається через рахунки в реєстрі НСТВ. ...	Потребує <i>уточнення коло осіб, які можуть здійснювати операції з квотами на другій та третій фазах НСТВ</i>. Із запропонованої редакції випливає, що право на придбання та передачу квот матимуть усі фізичні особи – громадяни України. У зв'язку з цим доцільно додатково обґрунтувати такий підхід, а також уточнити механізми фінансового нагляду та виконання вимог щодо ідентифікації учасників ринку. Виправлення помилки (учасники зазначені в частині першій цієї статті).
43.	Стаття 51. Строк чинності квот ... 3. Квоти, випущені на третій фазі НСТВ України, повинні містити позначення десятирічного періоду, у межах якого їх випущено, та є чинними для виконання зобов'язань щодо викидів, які виникають починаючи з першого року відповідного десятирічного періоду.		Рекомендується <i>більш чітко визначити період дії таких квот</i>, оскільки наразі з тексту статті не є зрозумілим, чи квоти є безстроковими, чи є чинними протягом відповідного десятиріччя.
44.	Стаття 56. Маніпулювання на ринку квот ...	Стаття 56. Маніпулювання на ринку квот ...	

	5) використання переваг епізодичного або регулярного доступу до засобів масової інформації, у тому числі електронних, для висловлення думки про оператора, для отримання вигоди від впливу висловленої думки на ціну квоти, без одночасного повідомлення про конфлікт інтересів; ...	5) використання переваг епізодичного або регулярного доступу до засобів масової інформації, у тому числі електронних, для висловлення думки про оператора або квоти, за умови попереднього зайняття позиції щодо квот та для отримання в подальшому вигоди від впливу висловленої думки на ціну квоти, без одночасного повідомлення про конфлікт інтересів; ...	Чинна редакція не відтворює ключові елементи складу правопорушення, передбачені <u>Market Abuse Regulation</u> (пункт “d” частини 2 статті 12), що може призводити до ширшого тлумачення маніпулювання ринком. Зокрема, у MAR така форма маніпулювання ринком пов’язується не лише з висловленням думки через ЗМІ без розкриття конфлікту інтересів, але й за попереднім зайняттям позиції щодо відповідного інструменту та подальшим отриманням вигоди від впливу поширеної інформації на його ціну.
45.	Стаття 62. Порядок включення додаткових видів діяльності та парникових газів до НСТВ 1. Включення до НСТВ нових видів діяльності та/або додаткових парникових газів, не передбачених додатками до цього Закону, здійснюється виключно шляхом внесення відповідних змін до цього Закону. Такі зміни можуть вноситися з урахуванням таких критеріїв: ... 3) можливість забезпечення надійного, точного та надійного моніторингу і звітності викидів парникових газів; ...	Стаття 62. Порядок включення додаткових видів діяльності та парникових газів до НСТВ 1. Включення до НСТВ нових видів діяльності та/або додаткових парникових газів, не передбачених додатками до цього Закону, здійснюється виключно шляхом внесення відповідних змін до цього Закону. Такі зміни можуть вноситися з урахуванням таких критеріїв: ... 3) можливість забезпечення надійного та точного та надійного моніторингу і звітності викидів парникових газів; ...	Зміна спрямована на усунення дублювання слова «надійного».
46.	Стаття 63. Виключення малих установок, що підпадають під дію еквівалентних заходів із скорочення викидів 1. Оператори установок, чиї верифіковані викиди протягом трьох років підряд дії НСТВ згідно із звітами оператора становлять менше ніж 25 000 тонн еквівалента двоокису вуглецю за кожен окремий рік, що утворилися в результаті спалювання палива на установках, що мають номінальну теплову потужність менше 35 МВт, за	Стаття 63. Виключення малих установок, що підпадають під дію еквівалентних заходів із скорочення викидів	Рекомендується уточнити характер «еквівалентного з НСТВ внеску у скорочення викидів» та порядок/критерії визначення такої еквівалентності для цілей ч. 1 статті 63, оскільки наявне формулювання не дозволяє однозначно встановити, які саме заходи можуть вважатися такими, що забезпечують еквівалентний результат.

	винятком викидів від біомаси, і які підпадають під дію заходів, що забезпечують еквівалентний з НСТВ внесок у скорочення викидів, можуть звернутися до адміністратора НСТВ із заявою про виключення таких установок із сфери охоплення НСТВ. ... 7. У разі повторного включення установки до НСТВ відповідно до пункту 3 частини першої цієї статті, безкоштовний розподіл квот відповідно до статті 30 цього Закону для такої установки здійснюється, починаючи з року повторного включення. ...	7. У разі повторного включення установки до НСТВ відповідно до пункту 3 частини першої другої цієї статті безкоштовний розподіл квот відповідно до статті 30 цього Закону для такої установки здійснюється, починаючи з року повторного включення. ...	Правка технічного характеру – уточнення посилання на відповідне положення Закону. Також доцільним є уточнити, чи передбачені запобіжники для уникнення можливих зловживань у випадках повторного включення установок до НСТВ та подальшого отримання безкоштовного розподілу квот.
47.	Стаття 64. Добровільне виключення установок з рівнем викидів менше 2 500 тонн ... 3) інформація, зазначена в підпунктах 1-3 цієї частини, оприлюднюється адміністратором НСТВ для загального доступу на його вебсайті. ...	Стаття 64. Добровільне виключення установок з рівнем викидів менше 2 500 тонн ... 3) інформація, зазначена в підпунктах 1-2 цієї частини, оприлюднюється адміністратором НСТВ для загального доступу на його вебсайті. ...	Виправлення технічної помилки (у чинній редакції пункт містить посилання сам на себе)
48.	Стаття 69. Звітність про функціонування НСТВ 1. Щороку адміністратор НСТВ готує та оприлюднює на своєму вебсайті звіт про функціонування НСТВ у встановленому ним порядку. У звіті приділяється особлива увага: 1) порядку розподілу квот, у тому числі безкоштовному розподілу; 2) функціонуванню Реєстру НСТВ та журналу транзакцій; 3) виконанню вимог щодо моніторингу, звітності та верифікації;		Доцільно розглянути можливість розширення переліку питань, які висвітлюються у такому звіті. Зокрема, наразі стаття не передбачає оприлюднення інформації щодо проведення аукціонів, надходжень від продажу квот, використання коштів Фонду модернізації, динаміки цін на квоти та оцінки впливу НСТВ на скорочення викидів парникових газів. Враховуючи значення таких елементів для оцінки ефективності функціонування системи, пропонується

	4) акредитації верифікаторів та забезпеченню якості верифікації; 5) дотриманню операторами вимог цього Закону; 6) питанням оподаткування транзакцій з обігу квот. ...		передбачити їх висвітлення у щорічній звітності.
--	---	--	---